

Felavatták Románia első építőipari inkubátorházát

A Multinvest jövőt épít

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhelyen, az egykori Imatex vállalat területén november 17-én megnyitotta kapuit az INCUBCENTER üzleti inkubátorháza. A Multinvest Business Hub legújabb beruházása az építőiparban tevékenykedő fiatal szakemberek számára nemcsak modern technológiával felszerelt irodákat, hanem a mentorálási programokon keresztül duális képzést is kínál. Az eseményen a Multinvest cégcsoport tulajdonosai, Gogolák Hrubecz Zsolt és Gogolák Hrubecz Margit mellett részt vettek a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség (ADR Centru) képviselői, valamint Maros megye és Marosvásárhely önkormányzatának képviselői.

Karácsonyi Zsigmond

A százszázalékos hazai tulajdonban levő családi vállalkozásnak ez a második, és egyben a legmagasabb energetikai tanúsítványt elnyerő irodaháza azt is bizonyítja, hogy kellő tudással és innovatív gondolkodással meg lehet előzni a gazdasági, energetikai kihívások okozta válsághelyzetet. Modern technológiával felszerelt irodákat kínál, de emellett rengeteg közösségi teret, konferenciatermet, éttermet és mélygarázst is biztosít az itt dolgozó vállalkozásoknak. Az Incubcenter egy stratégiai beruházás első épülete, amely mellett egy szálloda és egy magánklinika is épül.

Örvendtes, hogy a konstruktív képzelőerővel megáldott elődök példáját folytatva, ez a cégcsoport erőt ad a vállalkozni akaró fiataloknak.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Képeken a Gurul a rádió

A Marosvásárhelyi Rádió csapatának egy része már 22 alkalommal járta körbe az adáskörzet különböző részeit kerékpárral. Az évek során pedig folyamatosan gyűltek a fényképek. Több ezer fotóról van szó, amelyek közül most ötvenötöt kiválasztottak, és ezeket meg lehet tekinteni a Marosvásárhelyi Rádió épületében.

4.

Főhajtás egy erdélyi történelmi család síremléke előtt

A gróf Lázár család egyike volt Erdély történelmi családjainak. Meggyesfalva a familia fontos birtokának számított. Sírkertjük a mai meggyesfalvi temetőben található. Ez azonban az elmúlt években a megsemmisülés szélére került.

5.

A nagy visszatérők

Többévi csend után újra hallat magáról a Defender, és nem is akárhogyan, hiszen új videóklip, őszi székelyföldi koncertkörút, jövőben pedig egy új lemez és annak bemutató koncertje is szerepel a 26 éve alakult együttes megalósult és nemsokára megalósuló tervei között.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

Műbalhé rejtett számlával

Benedek István

Annyira megorrolt a pénzügyminiszterre az ellenzéki oldal progresszív pártja, hogy egyszerű indítványt fognak benyújtani ellene, a menesztését kérve. A rendszerváltás óta eltelt évtizedekben ilyen egyszerű indítványok nyomán még egy minisztert sem menesztettek minálunk, és ez a hagyomány most sem fog megszakadni. Mert egy ilyen egyszerű beadványnál, a parlamenti szavazás kimenetelétől függetlenül, a megcélzott miniszter menesztését a kormányfő kezdeményezheti, és az államelnöknek is jóvá kell hagynia, ám semmi nem kötelezi őket erre. Tehát ez csak egy politikai diszpárba, szépeket lehet szónokolni a parlamenti szószekeken, minden gyakorlati következmény nélkül.

Pedig az ügy, ami kiváltotta ezt a cicaharcot, egészen komoly, csak nincsenek olyan kaliberű legények az ellenzéki, de a hatalmi padsorokban sem, akik ezt a dolgot a súlyának megfelelően lennének hajlandóak – és képesek is – kezelni. A minap a statisztikai hivatal jelentősen lefele módosította az idei első negyedévi gazdasági növekedés mértékét. Amikor ezt az adatot nyilvánosságra hozták még májusban, a józanabb elemzőket napokig nevetőgörcs általi kinhalál fenyegette. Júniusban a statisztikusok még védték az igazukat, aztán most a napokban visszakoztak, és próbálták magyarázni a megmagyarázhatatlant, de nem sok sikerrel.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

18., péntek

A Nap kel
7 óra 28 perckor,
lenyugszik
16 óra 47 perckor.
Az év 322. napja,
hátravan 43 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások, eső

Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. 5 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

JOKER LOTÓ 16, 27, 4, 26, 29 + 16 **NOROC PLUS: 2 69 7 8 9**

40 LOTÓ 4, 36, 29, 1, 35, 19 **SUPER NOROC: 3 2 6 5 0 3**

6/49 LOTÓ 18, 11, 29, 36, 10, 35 **NOROC: 7 7 3 5 8 2 8**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

41 millió lej marosvásárhelyi projektekre

Az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében három marosvásárhelyi projektet hagyott jóvá a Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálatokért Felelős Minisztérium. Az első projekt révén (értéke 10,3 millió lej) szakemberek számára építenek lakásokat. A másik projekt tömbházak szigetelésére vonatkozik, ezáltal a Nicolae Bălcescu utca 48. és 50-54. szám, a Hadsereg tér 38. szám, a Szabadság utca 103. szám, a Ialomița utca 8. szám alatti tömbházak energetikai felújítására kerül sor. A hőszigetelési munkálatok értéke 21 millió lej. A harmadik projekt a marosvásárhelyi Romulus Guga Általános Iskola energiahatékonyságának növelését célozza, erre 10 millió lejt biztosít a minisztérium.

Centenárium ünnepség

A magyarói általános iskola névadója, Palkó Attila születésének 100. évfordulója alkalmából centenárium rendezvényt szervez november 19-én, szombaton. Az ünnepség délelőtt 10 órakor emléktábla-avatással kezdődik, ezt tárlatnyitó követi, majd Palkó Attila életművéről tartanak előadást. 12 órakor emlékdíjátadás következik, negyed egykor bemutatják a centenárium alkalmából megjelent emlékkönyvet. 12.45 órakor az iskola diákjainak hagyományörző előadás-sorozata következik, amelyet 14 órától néptáncelőadás zár.

1585 munkahelyet kínálnak

Több mint 400 cég keres munkaerőt, az 1585 állást a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség oldalán hirdették meg. A kínálat igen változatos, mérnököket, eladókat, villanyszerelőket, vendéglátó- és textilipari munkásokat, asszisztenseket és szakképzetlen munkásokat keresnek.

Krisztus Király vasárnapja

November 20-án, Krisztus Király vasárnapján, a 10 órakor kezdődő szentmisén a marosvásárhelyi Soli Deo Gloria községi vegyes kar a helyi római katolikus templomban énekel. Karnagy Simon Kinga.

Kézművesvásár

November 20-ig kézműves- és hagyományos termékvásárra várják az érdeklődőket a marosvásárhelyi Rózsák téren. A vásáron naponta 9-21 óra között helyi termékeket, kézimunkákat, dísz tárgyakat, ékszereket, natúr kozmetikumokat, hagyományos édességeket kínálnak a vásárlóknak.

Helyi termelők vására

November 18-án, ma 8-19 óra között tartják a marosvásárhelyi Rákóczi lépcső alatti kis utcában a helyi termelők Local Farmers' Market nevű vásárát.

*Isten éltesse!

Ma JENŐ, holnap ERZSÉBET, ZSÓKA napja. ERZSÉBET: héber eredetű, nyugati közvetítéssel érkezett hozzánk. Jelentése: Isten az én esküvésem. Önállósult becézése a Zsóka.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. november 17.

1 EUR	4,9267
1 USD	4,7640
100 HUF	1,1912
1 g ARANY	269,9403

Hálából az idősekért

Szent Erzsébet-gyűjtés

Hálából az idősekért címmel és mottóval szervez Szent Erzsébet ünnepéhez kapcsolódó gyűjtést a Gyulafehérvári Caritas, amely idén november 20-án ünnepli védőszentjének, Árpád-házi Szent Erzsébetnek ünnepét. Mint írják, a szeretetszolgálat nem véletlenül választotta pártfogójának a türingiai királylányt: Erzsébet imádságos lelkülete, az emberek testi-lelki szükségletei iránt érzékeny, betegeket gyógyító, szegényeket segítő személyisége példaértékű a Caritas valamennyi munkatársa számára.

„Erzsébet egy alkalommal leprás koldust fogadott otthonában, megfürdette, bekötözte sebeit, és mivel nem volt hol elhelyeznie, hitvesi ágyába fektette. Hazaérkező férje, Lajos örgőfő felelősségre akarta vonni túlzottnak vélt tettéért, de amikor belépett a szobába, látomása támadt: a szenvedő Krisztus nézett rá a hitvesi ágyból. Lajos térdre borult, hálát adott, és csak annyit mondott Erzsébetnek: máskor is fogadj a házában ilyen vendéget. Valahányszor halljuk a történetet, megrendít, cselekvésre készít bennünket. Beteg, szegény emberekkel naponta találkozunk. Szembetűnő a fizikai szükség, de lelki gondokkal terhelt, békében és örömben szegény emberek hangtalan segélykiáltásaival szembesülünk. Látjuk, hogyan magányosodnak el csak azért, mert fehér a hajuk, rancos a bőrük, lassú a járásuk, és talán a gondolkodásuk is. Értük gyűjtünk most. Hálából, amiért felneveltek, tanítottak, szerettek minket. Az elismerés

kifejezésének sok útja van. Vannak gyerekek, aki rajzolnak. Fialatok, akik közelebb húzódnak a karosszékhez. Felöltöttek, akik hazalátogatnak. Emberek, akik adományoznak. Ezt bárki megteheti itt” – áll a Caritas közleményében, amelyben azt is olvashatjuk, hogy körlevelében dr. Kovács Gergely érsek is a hálára buzdít:

„Főegyházmegyénk szeretetszolgálatát idén arra hív meg bennünket, hogy fejezzük ki hálánkat az idősek iránt. Úgy viselkedjünk időseinkkel, ahogy szeretnénk, hogy majd velünk is bánjanak gyermekeink. Lehetőségeinkhez mértén támogassuk azt a nagylelkű munkát, amit időseinkért tesznek a szeretetszolgálat munkatársai. November 20-án, Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepéhez közel eső vasárnap a Gyulafehérvári Caritas javára perselyezünk, amit idős el-látottjaink javára fordítanak. Az elmúlt évben, a nélkülöz, hátrányos helyzetű gyermekekért szervezett gyűjtés során 226.442 lej gyűlt össze, amiért hálás szívvel mondom köszönetet minden adakozónak.”

Adományozni november 20-án, vasárnap lehet a főegyházmegye templomaiban, majd a Caritas székhelyeken, illetve online a szervezet honlapján (<https://caritas-ab.ro/segitek/>). Bankszámlaszám: IBAN: RO46 RNCB 0003 0015 6949 0006, Asociația Caritas Alba Iulia, CF 4562770, Colecta Sf. Elisabeta. (Knb.)

Megjelent a Helikon 2022/21-es lapszáma

A lapban Árkossy István *A bamba bomba* című prózája, valamint Demeter Zsuzsa *Kérdések antológiája?* című vezércikke. Interjú Papp Attila közl közl Szálinger Balázssal, aki novemberben a Helikon kiemelt szerzője. Szálinger Balázs *Koncentráció* című kötetéről Molnár H. Magor közl kritikát.

Alexandru Bulucz versei Száva Csanád fordításában olvashatók, verset közl továbbá Cseh Katalin, Fellingner Károly, prózát Ughy Szabina, Demeter M. Attila esszét *Korunk nyilvánosságáról és az abban megmutató önszeretetről* címmel. Goran Mrakić prózáját Márton Evelin fordította a *Micile plăceri ale morții (A halál apró örömei)* című kötetből.

A Pavilon 420-ban Karamán Hunor *Mező* és Juhász Tamás *Mesés család* című prózája olvasható, továbbá Horváth Fanni versei.

A Ráolvasásban Vida Gábor Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni naplójáról, Árkossy István *Világsíkok. Ábrázolás és tükrözés* című albumjáról Mărcuțiu-Răz Dóra ír.

A Kinematográfban Szántai János kritikája olvasható a Buglya Sándor által szerkesztett *100 magyar dokumentumfilm 1936–2013* című MMA-kiadványról. A Theátrumban Stan Lilla-Aliz közl színikritikát a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház *Caravaggio* című előadásáról, amelyet Visky András drámája alapján Visky Andrej rendezett.

Fülszöveget Nyeste Emőke jegyez Hadik Etelka *Az eső meséi* című kötetéről, illetve André Ferenc ír Simon Márton legújabb, *Éjszaka a konyhában veled akartam beszélgetni* című kötetéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás *Egy piranói szobor előtt* című írása olvasható, az Artefaktumban Gál József ír Kállai András *Örök* című kiállításáról, amelynek anyagával a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozáson érhető el: <https://uploads-ssl.webflow.com/.../63693e21cbb8387b4a248...>

„Jelölt magát, betéve”

2022 21

helikon

KARACSONYI NÉPÚJSÁG
2022. NOVEMBER 18.
ÁRA 4 LEJ + ÁH FT
BUDAPESTI FOLYÓIRAT
HELYI ÉRTÉKŰ FOLYÓIRAT
HONAPJÁRAT KÖZLELMÉNY

Lévelek egy vita alatti világból
Interjú Szálinger Balázssal 4

Demeter M. Attila: Korunk nyilvánosságáról és az abban megmutató önszeretetről 10

Goran Mrakić: Kakasleves 30

Karamán Hunor: Mező 13
Horváth Fanni versei 34

PAVILON 420

Vida Gábor: Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni naplójáról 16

RÁOLVASÁS

Közlemény

A Marosvásárhelyi Piacigazgatóság ezúton értesíti a város Diamant-piac környéki lakóit, hogy november 21-étől felújítási munkálatok kezdődnek a piacon, ezért elnézést kér az esetleges fennakadásokért, kellemetlenségért – áll a szerkesztőségbe eljuttatott közleményben.

RENDEZVÉNYEK

Rajzfilmünnep Szovátán

Szovátán e hét végén szervezik meg a magyar nyelvű rajzfilmek ünnepét. November 18-án (ma) 16 órától korhatar nélküli rajzfilmeket, 18 órától felnőtteknek szóló rajzfilmeket vetítenek az S. Illyés Lajos Általános Iskolában. November 19-én, szombaton 10 órától 13 óráig 6 év fölötti gyermekeket, 15 órától 12 év fölötti gyermekeket és fiatalokat, míg 18 órától felnőtteket várnak a vetítésekre. A rendezvényen való részvétel ingyenes. A rajzfilmünnep a 128. számú P. Domokos Mihály Kázmér cserkészcsapat közreműködésével valósul meg.

Hahota-bemutató!

A Hahota színtársulat december 28-án, szerda este 7 órától bemutatja a Megette a fene az egészét című szilveszterikabaré-előadását Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes előadótermében. További előadások: december 29-én, 30-án és 31-én este 7 órától, valamint január 2-án, 3-án, 4-én, 5-én, 6-án, 7-én és 8-án, szintén este 7 órától. Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd, Kelemen Barna és Jakab Bodoni Ildikó. Rendező: Kovács Levente. Jegyek kaphatók a Maros Művészegyüttes és a Kultúrpalota jegypénztárában, valamint a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17. szám). Minden érdeklődőt nagy szeretettel várnak!

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Hetvenéves az Európai Parlament

A Parlament az 1952-es első közgyűléstől kezdődő európai demokrácia 70 éves fennállását ünnepli, mely most, a kihívásokkal teli időkben erősebb, mint valaha.

Hetven évvel ezelőtt, Strasbourghban került sor az Európai Szén- és Acélközösség első közgyűlésére, amely a ma ismert Európai Parlament elődje volt.

Az évtizedek során a hat európai ország a demokráciát, az alapvető jogokat, a gazdasági stabilitást és a növekedést segítő 27 tagállamból álló unióvá nőtte ki magát. A Parlamentnek kulcsszerepe volt az EU fejlődésében, míg 1952-ben 78 nemzeti képviselője volt, addig ma 705 közvetlenül választott képviselő a tagja.

„Hetven év alatt a közgyűlés egyre erősödött, korlátozott jogkörrel rendelkező konzultatív testületből valódi intézmény

lett, amely otthont ad az európai demokráciának és az európai közvélemény kifejezésének” – mondta *Roberta Metsola*, az Európai Parlament elnöke a szeptemberi plenáris ülésen.

A világ egyetlen közvetlenül megválasztott, többnyelvű, többpárti, transznacionális parlamentjeként az Európai Parlament a politikai viták és döntéshozatal erőteljes fóruma, uniós polgárok millióit érintő jogalkotási és költségvetési hatáskörrel.

Az elnök szerint most, az Ukrajnában zajló háború idején, amely elpusztítja, megöli és aláássa azoknak az embereknek a politikai akaratát, akiket ismerünk, minden korábbinál fontosabb a polgárok demokratikus hangja és azon demokratikus európai értékek védelme, amelyeket a Parlament képvisel.

Az Európai Parlament november 22-én, kedden ünnepli az elmúlt 70 év történelmi és jogalkotási eredményeit. *(mózes)*

Joe Biden elismerte a demokraták képviselőházi vereségét

Joe Biden amerikai elnök nyilatkozatban gratulált szerdán a republikánusoknak a képviselőházi többség megnyeréséhez, amivel elismerte a demokraták vereségét a múlt heti félidős kongresszusi választáson, és egyben készségét fejezte ki az együttműködésre.

A Fehér Ház szerda esti közleményében az elnök azt írta, hogy a múlt heti választások megmutatták az amerikai demokrácia erejét és ellenállóképességét. A republikánusok képviselőházi vezetőjéhez, Kevin McCarthyhoz azzal a kijelentéssel

fordult, hogy „készen áll az alsóházi republikánusokkal a közös munkára, hogy az amerikai családok számára eredményeket hozzanak”.

A választók világosan beszéltek arról, hogy költségeik csökkentését, választási szabadságuk megvédését és a demokrácia megőrzését várják – írta Joe Biden, hozzátéve, hogy mindenkivel együttműködik – legyen az republikánus vagy demokrata –, aki szintén hajlandó vele együttműködni ezen célok elérésének érdekében. *(MTI)*

Ukrán szakértők is részt vesznek a lengyelországi rakétaincidents vizsgálatában

Ukrán szakértők is részt vesznek a kedden történt lengyelországi rakétaincidents körülményeinek kivizsgálásában – jelentette be Volodimir Zelenszkij ukrán elnök csütörtökön a Bloomberg New Economy Forum elnevezésű rendezvényen.

„Tegnap megkaptuk a megerősítést, hogy szakembereink részt vesznek a nyomozásban. A vizsgálat befejezéséig nem tudjuk pontosan megmondani, hogy melyik rakéta vagy azok részei estek Lengyelország területére. De láttunk képeket a kráter átmérőjéről. Ezt nem okozhatták csupán egy légelhárító rakéta maradványai” – mondta Zelenszkij.

Hangsúlyozta: mindenkinek meg kell értenie, hogy aznap az orosz erők körülbelül 100 rakétát lőttek ki Ukrajnára. „Hálás vagyok a világnak, amiért légvédelmi rendszerekkel támogatja Ukrajnát. Nem ez az első eset, hogy egy orosz rakéta részei egy másik ország területére esnek” – jegyezte meg az ukrán elnök. Kijelentette: „nem tudja pontosan”, hogy ezúttal mi történt.

„A világ sem tudja százszázalékban. Meggyőződésem, hogy orosz rakéta volt. Hálásak vagyunk, hogy nem minket hibáztatnak, mert orosz rakéták ellen harcolunk a saját területünkön” – ismételte meg Zelenszkij.

Az ukrán elnök a Telegram üzenetküldő alkalmazáson videót tett közzé egy orosz rakéta csütörtök reggeli becsapódásáról a kelet-ukrajnai Dnyipro városában. „Itt egy újabb megerősítés Dnyiproból, hogy az (orosz) terroristák békét akarnak. Egy békés város reggele és az emberek vágya, hogy a megszokott életüket éljék. Rakétatámadás! A terrorista állam

valójában annyi fájdalmat és szenvedést akar okozni az ukránoknak, amennyit csak lehetséges” – írta a felvételt kísérő szövegében.

Valentin Reznycsenko, Dnyipropetrovszk megye kormányzója arról tájékoztatót, hogy a régió központjában, Dnyiprobólban két infrastrukturális létesítményben keletkeztek károk, és 14 polgári lakos sérült meg, köztük egy 15 éves lány.

Az ukrán légierő közölte, hogy csütörtök reggel az orosz erők 18 rakétát és 6 drónt lőttek ki Ukrajna területére. Jurij Ihnat, a légierő szóvivője sajtótájékoztatóján elmondta, hogy több mint tíz Sz-300-as rakétát lőttek ki az orosz erők. A Kaszpi-tenger térségéből és a volgodonszki régióból stratégiai repülőgépeket is bevetettek. Kilenc repülőgép vett részt az Ukrajna elleni csapásokban, 18 rakétát lőttek ki – mondta. A légierő képviselője megjegyezte, hogy ezúttal nem sikerült olyan hatékonyan semlegesítenie a légvédelemnek a légi célpontokat, mint kedden, így egyes objektumokat találat ért. Tisztázta, hogy az ellenség a dnyipropetrovszki régió gázipari és védelmi vállalatait sújtotta. Az oroszok emellett Kijev térsége és a központi régiók ellen is rakétatámadásokat indítottak. Ihnat kiemelte, hogy a központi légi parancsnokság felelősségi övezetében négy rakétát semmisítettek meg. Ezenkívül a pilóták lelőttek hat iráni gyártású Shahid drónt, amelyeket az orosz erők Fehéroroszország területéről indítottak.

Olekszandr Sztaruh, Zaporizzsja megye kormányzója arról adott hírt, hogy éjszaka orosz rakétatámadás érte a régióban lévő Vilnyanszk települést, aminek következtében legalább négy helyi lakos életét veszítette. *(MTI)*

Holland bíróság: orosz gyártmányú rakétával lőtték le a maláj utasszállítót

A kelet-ukrajnai szakadárak ellenőrzése alatt álló Pervomajszk település mellől, a szovjet-orosz gyártmányú Buk légvédelmi rendszer egyik rakétájával lőtték le a nyolc évvel ezelőtt a maláj légitársaság MH17-es járataszámú repülőgépét – közölte ítéletében a hágai kerületi bíróság csütörtökön.

Az amszterdami Schiphol nemzetközi repülőtér közelében, rendkívüli biztonsági intézkedések mellett, a vádlottak távollétében tartott ítélethirdetésen Hendrik Steenhuis elnöklő bíró hangsúlyozta: 2014 májusától Oroszország teljes ellenőrzést gyakorolt az ukrajnai szakadár „Donyecki Népköztársaság” (DNR) felett, ahonnan azt a rakétát kilőtték, amely a repülőgép fedélzetén tartózkodó mind a 298 utas – köztük 196 holland és 27 ausztrál állampolgár –, valamint a legénység halálát okozta. A bíró a támadást „összehangolt katonai akciónak” nevezte, és kiemelte: a katasztrófa előkészítésében és végrehajtásában részt vevők közül többen orosz állampolgárságúak voltak, illetve korábban az orosz fegyveres erők kötelékébe tartoztak. A nyomozás során visszahallgatott telefonbeszélgetések tanúsága szerint a szakadár „Donyecki Népköztársaság” több vezetője, akik tudtak a rakétatámadásról, szoros kapcsolatot ápoltak akkor Oroszországgal.

A négy vádlott, az orosz Igor Girkin, Szergej Dubinszkij és Oleg Pulatov, valamint az ukrán Leonid Harszenko nem volt jelen sem a tárgyalásokon, sem az ítélethirdetésen. Girkin, az orosz Szövetségi Biztonsági Szolgálat (FSZB) korábbi ezredese 2014 nyarán a szakadár ukrajnai régió, a DNR „védelmi minisztereként” szolgált. Dubinszkij a DNR katonai hírszerző ügynökségének vezetője volt, Pulatov az ügynökség egyik alosztályát irányította, az ukrán Harszenko pedig a felderítő osztag vezetője volt.

Hendrik Steenhuis az ítélethirdetéskor kiemelte: a vádlottak nem tekinthetők az orosz fegyveres erők tagjainak „ezért nem illeti meg őket a harcokban részt vevő katonák mentelmi joga. Közölte továbbá: a bíróság később dönt az ügyvel kapcsolatos más jogi kérdésekről, valamint a gyanúsítottak bűnösségéről vagy ártatlanságáról. Emlékeztetett: az ügyben eljáró holland ügyészség életfogytig tartó börtönbüntetést kért a vádlottakra.

A bíró tájékoztatása szerint megállapítást nyert, hogy a repülőgépet megsemmisítő rakéta Kelet-Ukrajnába nem sokkal a támadás előtt érkezett Oroszországból, ahová a Boeing 777-es lelévése után a kilövőállást vissza is vitték. A rakétavető az 53. légvédelmi rakétadandártól, az orosz fegyveres erők Kurszk városában állomásozó egységétől származott – mondta az elnöklő bíró.

Az ügyben eljáró, holland vezetésű – holland, ausztrál, maláj, ukrán és belga összetételű – nemzetközi nyomozócsoport 2019 júniusában közölte, hogy a gyanúsítottak a gépet megsemmisítő, mozgatható föld-levegő rakéta telepítésében vettek részt, tevékenyen hozzájárulva ezzel a fedélzetén tartózkodók halálához.

A katasztrófa vizsgálatában illetékes holland hatóság azt állapította meg, hogy a repülőgépet egy földi telepítésű, Buk típusú légelhárító rakétával lőtték le, amelyet feltételezhetően a szakadárak területéről – Pervomajszk település mellől, egy mezőről – indítottak el. A támadást előkészítő és elkövető mintegy száz további gyanúsított kilétére is bizonyítékok állnak a nemzetközi vizsgálóbizottság rendelkezésre, viszont az még nem tisztázott, hogy parancsra hajtották-e végre a támadást, vagy önállóan cselekedtek – tették hozzá. *(MTI)*

Ország – világ

Elfogadta a kormány az idei második költségvetés-kiigazítást

Elfogadta csütörtöki ülésén a kormány az idei második költségvetés-kiigazítást. Eszerint a konszolidált költségvetés bevételei 521,1 millió lejjel, a kiadásai pedig 522,1 millió lejjel nőnek. A kormány közleménye szerint a költségvetés-kiigazítás a kötelező kiadásokat, a működési költségeket és a szociális támogatások kifizetését fedezi. Ugyanakkor forrásokat csoportosítottak át a fő hitelutalványozók gazdaságot, lakosságot és vállalkozásokat támogató programjaira. A költségvetés-kiigazítással a kormány biztosította az aszályt szenvedett gazdák kártalanításához szükséges forrásokat, és növelte a vissza nem térítendő külső forrásokból finanszírozott projektekre elkülönített összegeket. Közleményében a kormány kiemelte, hogy a konszolidált költségvetés bevételei a múlt év azonos időszakához képest 22,6 százalékkal 331,48 milliárd lejre, a kiadások pedig 18,6 százalékkal 373,18 milliárd lejre növekedtek. *(Agerpres)*

Egyszerű indítvány a pénzügyminiszter ellen

Egyszerű indítványt nyújt be Adrian Căciu pénzügyminiszter ellen a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) – közölte Cătălin Drulă, az USR elnöke. Drulă azt rója fel a pénzügyminiszternek, hogy a romániai gazdaság „vérszegény”, és a kormány „fékezi” azt. Véleménye szerint a kormány alárendeltségébe tartozó Országos Statisztikai Intézet (INS) pontatlan adatokat tesz közzé a gazdasági növekedésről. Míg ugyanis az INS adatai alapján „dübörög” a gazdaság, „minden komoly közgazdász és minden adat arra utal, hogy az emberek rosszabbul élnek, nagy az infláció, a gazdaság lassul” – mondta. Az USR vezetője szerint megengedhetetlen, amit az INS tesz, ez ugyanis a befektetők bizalmának elvesztéséhez vezet, de a demokráciát is veszélyezteti. *(Agerpres)*

Fűtéstámogatás kohéziós alapból

Nicolae Ciucă kormányfő csütörtökön kijelentette, hogy van pénz a 700 lejes fűtéstámogatás kifizetésére, a kohéziós alapból biztosítják az összeget. A Nagybanára látogató miniszterelnök elmondta, az uniós kohéziós alapból lehívható összeg mintegy 800-900 millió eurót tesz ki, amit a lakosság energia-, fűtés- és tűzifaköltsége egy részének a fedezésére fordíthatnak. A támogatást novembertől márciusig biztosítják mind az idei, mind a jövő évi télre. A küszöbön álló télre január végén, február elején folyósítják a támogatást, jövő télre azonban már 2023 szeptemberében – mutatott rá Ciucă. *(Agerpres)*

Műbalhé rejtett számlával

(Folytatás az 1. oldalról)

Hogy a kormány szolgálatában álló statisztikusok játszadoznak az adatokkal, arról nem csak ez a sztori árulkodik. Nemrég például a lakossági fogyasztásra vonatkozó kilenchravi adatokat is közölték, amelyekhez, hogy igazak legyenek, a kiskereskedelmi áruforgalomnak mintegy húsz százalékkal kellett volna növekednie a gyakorlatban. Csakhogy időközben az egyik kiskereskedelmi áruházlánc is nyilvánossá tette a maga féléves üzleti adatait, és az ő forgalmuk alig nőtt többet négy százaléknál. Az igaz, hogy az adatok nem teljesen egyforma időszakra vonatkoznak, és az infláció beszámítása is torzíthatja valamennyire a képet, de a két teljesítményadat közti eltérés így is szembeszökően nagy, és kizárt, hogy az ország egyik jelentős áruházláncában pangott volna a forgalom, miközben mindenki másnál egymás lábára tapostak a vevők. Egyértelmű, hogy nem is kicsit lódtotak a statisztikusok, csak ezt még senki nem dörgölte az orruk alá.

A nagy gond ott van mindezzel, hogy a statisztikusok játékos adataira alapozva készítik el a kormányok a költségvetéseiket. És ha az adatok azt hazudják, hogy szárnyal a regáti gazdaság, akkor lehet két kézzel szórni a pénzt állami fizetésekre, speciális nyugdíjakra és még számos egyéb ingyenségre. Mindez a dőzsölés pedig egyre inkább hitelből megy. Az utóbbi tíz év alatt szép hazánk adósságának összegét sikerült szinte megtriplálni, és ennek csak a kamataira szinte annyit fizettünk tavaly, mint védelmi kiadásokra. Ráadásul egy európai bizottsági szakértői jelentés szerint, ha ebben az iramban folytatjuk az eladósodást, akkor tíz éven belül megnégyeszeredik a hitelállomány kamatterhe. Legalább egy generációnyi idő kell majd ennek a játszadozásnak az drát törleszteni.

A Multinvest jövőt épít

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Incubcenter fő célja, hogy az építőiparban tevékenykedő fiatal szakembereknek a legmagasabb színvonalú feltételeket és szolgáltatásokat biztosítsa új vállalkozásuk elindításához, fejlesztéséhez és további támogatásához. Emellett a legújabb technológiák használata is kiemelt cél, például az építőipari ágazat digitalizálása és robotizálása.

„A földrajzi elhelyezkedés nagyon kedvező azok számára, akik olyan helyet keresnek, ahol üzleti tevékenységet szeretnének folytatni. Az épület-infrastruktúra tekintetében a legmodernebb, teljesen berendezett, így az üzleti tervet benyújtó vállalkozás nemcsak egy bebútorozott irodát kap, hanem laptopokat is, amelyeket szintén vissza nem térítendő támogatásból vásároltunk, de emellett az üzletvitelben is támogatjuk. Az

induló vállalkozások számára biztosítjuk az adminisztrációt, a menedzsmentet, a marketinget és PR-t, a könyvelést, valamint a HR-t és jogi tanácsadást is, amelyre szükségük van, hogy kizárólag saját vállalkozásuk fejlesztésére összpontosíthassanak” – mondta Gogolák Hrubecz Margit, a Multinvest Group társtulajdonosa.

„Mivel egy vállalkozás kezdetben nagyon törekeny, az első 3 évben nagyon fontos, hogy segítséget, szakmai mentorálást kapjon olyan emberektől, akiknek van tapasztalatuk az építőiparban. A Multinvest Group rendelkezik ezzel a know-how-val, és útmutatást tud adni az építőiparban most elinduló cégeknek. Ne felejtsük el, hogy a vállalkozások mögött emberek állnak, és az embereket támogatni kell, hogy sikeres vállalkozóvá váljanak, hogy együtt építhessünk erős közösséget” – fejtette ki

Gogolák Hrubecz Zsolt az üzleti inkubátorház alapötletét.

A központi régió legnagyobb üzleti inkubátorháza 6,5 millió eurós beruházás, vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósulhatott meg. A projektet az Európai Regionális Fejlesztési Alap a 2014-2020-as időszakra vonatkozó Regionális Operatív Programon keresztül finanszírozta. Az Incubcenter, a Vállalkozásfejlesztési és Turisztikai Minisztérium által, Inkubációs központ minősítésben részesült.

Az Incubcenter a központi régió egyetlen BREEAM- (Building Research Establishment Environmental Methodology) tanúsítvánnyal rendelkező, Very Good minősítésű fenntartható épülete, amely hat emeleten 5000 négyzetméternyi hasznos felületet foglal magába, és legkevesebb 25 startupnak ad otthont.

Új ANL-tömbház épül Nyárádszeredában

Három székelyföldi beruházás támogatását jelentette be szerdán a fejlesztési minisztérium.

Gligor Róbert László

Átalakítják, kibővítik és felújítják a málnásfürdői régi szállodát, amelyben balneológiai képzőközpont alakítanak ki, fiataloknak szánt lakásokat építenek Nyárádszeredában, és felújítják a vágási művelődési otthont.

„A három erdélyi beruházásra 50 millió lejt biztosít a fejlesztési minisztérium. Minden olyan beruházást támogatunk, amely az erdélyi magyar családok jólétét biztosítja, bátorítja a gyermekvállalást, a helyi gazdaságot és a vállalkozásokat lendíti fel, vagy a közösségi életnek ad teret” – nyilatkozta Cseke Attila miniszter.

Nyárádszeredában 25, fiataloknak szánt lakást épít a fejlesztési minisztérium. A beruházásra összesen 10 millió lejes finanszírozást biztosítanak, a négyemeletes tömbházban 22 kétszobás és három egyszobás lakás lesz – közölte a szaktárca.

A kisvárosban ezelőtt tíz évvel két ifjúsági tömbházlakást vett át ügykezelésbe az önkormányzat az Országos Lakásügynökségtől (ANL). Akkor öt tömbház építése volt betervezve, de az soknak bizonyult volna, végül kettő valósult meg, viszont az igényeket felmérve még egyre szükség lenne, ezért nyújtottak be ismét a kérést a minisztériumhoz – nyilatkozta a Néppújságnak a város polgármestere.

Az új épületet viszont nem a főtéri tömbháznegyvedbe sürítik be, a másik két épület mellé, hanem attól nem messze, a Nyárád és a halastó között, a piac mellett is van az önkormányzatnak egy tágasabb telke, amelyet kimondottan az új tömbház építésére jelöltek ki. Így itt, a tágas

sabb környezetben városi szintű szolgáltatást és hangulatot, zöldövezetet és parkolókat alakítanak ki. Az állami támogatás mellé az önkormányzatnak a villany-, gáz-, ivó- és szennyvízhálózatot kell biztosítania a telekhatárig. Ennek nincs akadálya, ugyanis ez a hely két utcából is megközelíthető, s a vezetékek a talajba helyezhetők a piac területén is, amely fejlesztés alatt áll, itt tehát lehet területrendezést végezni a munkálat befejezésével, és nem kell aszfaltozott területet felbontani – részletezte Tóth Sándor.

A két ifjúsági (közismertebb nevén ANL-) tömbházban 50 lakás van, mindenik lakott, és folyamatosan új igényléseket is elbírálnak, ha ürülnek meg lakások, de az újakra csak akkor hirdetnek meg pályázatot, amikor majd az építéssel jól haladnak. Az önkormányzat minden szükséges dokumentációt láttamozott, engedélyezett és átadott, így már az ANL hatáskörébe tartozik a kivitelező szerződésének és az építés megkezdése. Az épület is az ANL tulajdona, az önkormányzat szerepe csupán a lakók kiválasztása, szerződéskötés és a lakberek bevétele – mutatott rá a polgármester, hangsúlyozva, hogy a bérekből befolyó összegnek csupán másfél százaléka marad helyben, amelyet az épületek javítására tud fordítani a városháza, a többi pénz az ANL-hez jut, amely ezekből fedezi új lakások építését.

Az ifjúsági lakások öt évre bérelhetők, utána megújítható a bérlet, és akár meg is lehet vásárolni őket, de mivel a lakásügynökség magas négyzetméterenkénti árat szabott meg, egyelőre egyetlen család sem nyújtott be vásárlási igényt Nyárádszeredában. Aki teheti, néhány év után családi házat épít vagy vásárol magának, és kiköltözik, a megüresedett lakást pedig más igénylők veszik bérbe – tette hozzá a városvezető.

Fotókiállítás több mint két évtized kerékpáros kalandjairól Képeken a Gurul a rádió

A Marosvásárhelyi Rádió csapatának egy része már 22 alkalommal járta körbe az adáskörzet különböző részeit kerékpárral. Az évek során pedig folyamatosan gyűltek a fényképek. Több ezer fotóról van szó, amelyek közül most ötvenötöt kiválasztottak, és ezeket meg lehet tekinteni a Marosvásárhelyi Rádió épületében.

Nagy-Bodó Szilárd

Kádár Zoltán, a rádió munkatársa beszámolt arról, hogy 2000 végén fogalmazódott meg az ötlet, hogy jó lenne a kollégákkal közösen elmenni kerékpározni, viszont össze akarták kötni a kellemeget a hasznossal, és meg szerették volna látogatni a Marosvásárhelyi Rádió hallgatóit. Az ötletből pedig 2001 áprilisában valóság lett, a rádiósok – először – elmentek gurulni. Akkor még ők sem tudták, hogy milyen élményekre számíthatnak, ahogyan azt sem, hogy milyen visszhangja lesz az eseménynek. Az első évet kísérletnek szánták, amely nagyon is beváltotta a hozzá fűzött reményeket, így a második szervezéséhez már nagyobb tapasztalattal, az élményekből merítkezve álltak hozzá. Bár a rádió akkori vezető-

sége kissé szkeptikusan nézte a projektet, hamar belátta, hogy az esemény pozitív hatással van a rádió megítélésére is, fogalmazott Kádár Zoltán, az esemény főszervezője.

Az elmúlt 22 évben több mint

16.000 kilométert tekertek le az adáskörzetben, ez idő alatt készültek a képek is, illetve az évek múlásával Kádár Zoltán is háromszor „prefixet” váltott, tette hozzá viccesen. A Gurul a rádió minden kiadá-

sán a rádiósok több mint 100 települést meglátogattak, rengeteg hallgatóval találkoztak, számos élménnyel és hangfelvétellel gazdagodtak. Kádár Zoltán úgy vélekedett, hogy akár kordokumentumnak is lehetne nevezni a Gurul a rádió 22 biciklitúráján készült képeket, videókat és hanganyagokat.

Akik kíváncsiak a kiállításra, megtekinthetik a Marosvásárhelyi

Rádió épületében (1918. December 1. út 109. szám), az intézmény ajtaja nyitva áll az érdeklődők előtt. Kádár Zoltán kérdésünkre azt válaszolta, nem tűztek ki konkrét dátumot azzal kapcsolatban, hogy meddig lesz megnézhető a kiállítás, az biztos, hogy az idén ott maradnak a fényképek. A kiállítás kapcsán Kádár Zoltán külön méltatta Borbély Zoltán munkáját, aki több ezer fénykép közül választotta ki a kiállított ötvenötöt.

A főszervező úgy vélekedett, hogy a Gurul a rádió kilencnapos rendezvénye mind a rádiósoknak, mind a hallgatóknak, mind az intézménynek, mind pedig az emberi kapcsolatoknak kedvez. Hozzátette azt is, hogy már a jövő évi is sínen vagy biciklikereken van, már a dátum is megvan.

Több mint két évtized alatt a számos kép mellett megszámlálhatatlan emlék is született. Nehéz lenne kiválasztani egy kedvencet, Kádár Zoltán viszont mégis kiemelt egyet. Egyik alkalommal Gyergyódittről bicikliztek át Laposnyára egy erdei úton, ahol találkoztak egy üres teleshordókat szállító szekeres bácsival. Vele készítettek egy interjút úgy, hogy mind a kerékpárok, mind pedig a szekér mozgásban volt. A hangfelvételen hallatszik az üres teleshordók kongása is. Mint ahogyan az említett interjúból is kiderül, a bácsi akkor ment tejért az esztenára. Erről az élményről fénykép is készült, megtekinthető.

Fotó: Borbély Zoltán

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 46. (836.) szám, 2022. november 18., péntek

Főhajtás egy erdélyi történelmi család síremléke előtt

Megmentik a gróf Lázár család sírkertjét

A gróf Lázár család egyike volt Erdély történelmi családjainak. Meggyesfalva a família fontos birtokának számított. Sírkertjük a mai meggyesfalvi temetőben található. Ez azonban az elmúlt években a megsemmisülés szélére került. A Castellum Alapítvány felvállalta az emlékhely megmentését, mi több, november 19-én, szombaton délelőtt 12 órakor megemlékezést tartanak a temetőben. A részletekről és a tudnivalókról dr. Kálmán Attilát, a Castellum Alapítvány tudományos bizottságának elnökét kérdeztük.

Nagy-Bodó Tibor

– A gróf Lázár család meggyesfalvi jelenlétére nagyon kevés dolog emlékeztet ma...

– Valóban. A rossz állapotban lévő ún. vadászház, a víztorony, néhány melléképület dacol az idő múlásával, és emlékeztet arra, hogy a huszadik század elejéig itt egy virágzó gazdaságnak a központja volt. Valamikor kastély is hirdette, hogy a tizennyolcadik század elejétől a Lázár család egyik kiemelkedő birtokának számított Meggyesfalva. A kastély két épülete sajnos 1921–1922-ben megsemmisült, tűz martaléka lett.

A család tagjainak a sírjai az egykori falu fölötti temetőben találhatók. A családi kriptá és a sírkövek az elmúlt években a megsemmisülés szélére kerültek, a családi sírok eltűntek a nemtörődömség földkupacai alatt. Egy fehér márványkeresztet leszámítva, ma már nincs egyetlen ép sírkő sem. A látogató kőcsonkokat, a földből kimeredező sírködarabokat talál.

– A jó hír azonban az, hogy a Castellum Alapítvány, a család leszármazottjainak

és önkéntesek önzetlen segítségével, elkezdte a családi sírhely felújítását...

– A cél megmenteni az enyészettől az Erdély történelmében fontos szerepet játszott családnak a sírhelyét. A Lázár család fiúágon kihalt, de leányági leszármazottak vannak. Az Argentínában élő Berczely család tagjai vállalták, hogy segítenek, de önkéntesek is, akik önzetlenül lapátolnak, ásnek, földet hordanak, sírfeliratot festenek, mert fontos nekik, hogy városuk, városrészük, erdélyi történelmünk egy darabja ne legyen teljesen az enyészeté.

– Miről árulkodnak a korabeli dokumentumok?

– Próbálunk olyan forrásokat felkutatni, amelyek segítségével fel tudjuk tárnai a Meggyesfalván lakott Lázárok életének a részleteit. A birtok gr. Lázár László és gr. Kornis Zsuzsanna 1730-ban kötött házasságának köszönhetően került a család tulajdonába. A Kornisok közül többet temettek el itt, az udvari kápolnában, a kápolnáról azonban nem tudunk sokat. A Meggyesfalvát birtokló Lázárok közül érdemes megemlíteni gr. Lázár Eleonórárt, akinek báró Jósika Miklóssal kötött házasságából született ifj. Miklós, a későbbi író. Az édesanya Meggyesfalván hunyt el, és a marosvásárhelyi ferences templomban temették el. Gr. Lázár József gyermekeivel együtt aktív szerepet vállalt az 1848-49-es forradalom marosvásárhelyi és székelyföldi eseményeiben. Gr. Lázár Mór a tizenkilencedik század Marosvásárhelyének fontos közéleti személyisége volt, pártolója a színház ügyének, alapítója a Kazinczy-díjnak, a hegedűvirtuóz Reményi Ede marosvásárhelyi házigazdája. Gr. Lázár Olga, br. Radák Adámné a marosvásárhelyi Jótékony Nőegylet elnöke volt a századfordulón – első elnöke édesanyja, gr. Lázár Mórné Barsay Polixénia. Gróf Lázár Jenő országgyűlési képviselő volt, de jobban szeretett fafaragás-

sal foglalkozni, néprajzi gyűjteménye pedig páratlan volt.

A korabeli dokumentumokból nagyjából meg lehet állapítani, hogy kik vannak eltemetve a meggyesfalvi sírkertben: gr. Lázár József (†1865), gr. Lázár Józsefné Péchy Eszter (†1858), gr. Lázár Albert (†1884), gr. Lázár Mór (†1865), gr. Lázár Mórné Barsay Polixénia (†1906), gr. Lázár Jenő (†1900), br. Radák Adámné gr. Lázár Olga (†1902), gr. Lázár Vince (†1910).

A birtok utolsó tulajdonosa a legendás gr. Bissingen Ottóné gr. Lázár Nóra volt, aki azonban a marosvásárhelyi katolikus temetőben nyugszik.

– Úgy tudjuk, hogy a nyáron elkezdődött munka még távolról sem fejeződött be.

– Jövő évben folytatnánk a megkezdett munkákat. Az elhordandó föld mennyisége hatalmas, így nehézségekbe ütköztünk ebben. Néhány sírkőtöredéket azonban sikerült kiszabadítani. Nagyon szeretnénk, ha egy olyan emlékhely jönne létre, ahol méltó körülmények között el lehet helyezni az emlékezés virágait. Ezért nagyon fontos, hogy a megmaradt sírkövek láthatóvá váljanak –

még így, megcsonkított állapotban is –, hogy az odalátogató tudja, kik alusszák ott örök álmukat.

Ahhoz, hogy a helyreállítás sikeres legyen, segítségre van szükségünk. Nemcsak önkéntesekre, hanem arra is, hogy többet megtudjunk a hely történetéről. Ezért várjuk azoknak a jelentkezését, akik bármilyen információval tudnak szolgálni a temetkezési helyről.

Keressenek bennünket a Bolyai téri Studium Hub épületében található irodánkban vagy írjanak az office.castellum@gmail.com címre.

A helyreállítási munkálatok erre az évre befejeződtek, jövőben azonban folytatódnak.

– Zárjuk a beszélgetésünket azzal, hogy az alapítvány a helyszínen megemlékezést szervez...

– Igen, az alapítvány megemlékezést szervez november 19-én 12 órától a meggyesfalvi temető gróf Lázár sírkertjében. Mindenkit szeretettel várunk, aki többet szeretne megtudni a meggyesfalvi Lázárokról, és szeretne egy szál virágot elhelyezni.

– Köszönjük a tájékoztatást.
– Én is köszönöm az érdeklődést.

A természet kalendáriuma (DXXXIX.)

Kiss Székely Zoltán

*Őszi harmat után,
Végre mikor osztán
Füdügál az hideg szél,
Nem sok idő múlván,
Sárgul hulldogálván
lassan, lassan az levél,
Zöld erdő harmattját,
Piros csizmám nyomát
Hóval fedi bé a tél.*

November derekán túl kuruc nótával indulok a télnek. Barangoljuk be együtt e lombhullás utáni őszt, kedves Olvasóm.

November 18-án tisztelegünk percnyire a **Royal Society** első magyar tagjának emléke előtt. 1663-ban, 359 évvel ezelőtt született az orvos polihisztor **Köleséri Sámuel**. Könyvtára, korának legnagyobb magán könyvgyűjteménye – orvosi, természettudományos, filozófiai, államismereti és történeti művek – 4000 kötetet számlált. Őmaga 40 könyvet írt latin, német és magyar nyelven, filozófia, teológia, fizika, orvostudomány, történelem, jog, nyelvészet és bányászat témakörökben. Karteziánusként, a német felvilágosodás eszmeáramlatában a gyakorlati tudományok híve volt. 2012 óta az **Erdélyi Múzeum-Egyesület** adja közre tudományos levelezését.

Ugyancsak november 18-án, két év híján két évszázada, 1824-ben született **Jendrassik Jenő** élettanász. A magyar orvosi fizika megteremtője 1857-től három évig a kolozsvári orvos-sebészeti tanintézetben volt az elméleti orvostan tanára. 1860-tól haláláig a pesti egyetemen tanított, 1884–85 között az egyetem rektora volt. Jelentősek az izmok működésére, a szemmozgások mérésére vonatkozó tanulmányai. Az izomműködést elsőként elektromos és mágneses folyamatokkal magyarázta.

*...kilép az ódon legendából, pedig
indulófélben évek óta itt van
a tisztás szélén, háttal a bokornak,*

*...akkor változott a koldusnak szánt
lepényből bronzá a mennyei rózsá,
s úgy találtam rá, ingben és mezítláb*

November 19. Erzsébet napja. Rég elvirágoztak a rózsák, de ma, Árpád-házi Szent Erzsébet napján, mégis a rózsacsodát idézem **Ágh István Szigligeti Szent Erzsébet** versével.

II. András királyunk lányát 1221-ben, tizennégy évesen feleségül adták Lajos türingiai örgrófhhoz, alig volt húszéves, amikor az örgróf a Szentföldre menet megbetegedett és meghalt. Erzsébet egész életében csak a jótekonkodásnak élt. A világegyház egyetlen ismertebb magyar szentjeként mindmáig töretlen tisztelet övezi. A legnagyobb festők – **Simoné Martini, Óra Angeli, Haas Holstein, Bartolomé Estebán Millók** – örökítették meg. E képek ma múzeumok büsz-

keségei, valamikor jámbor plébániák rendelték ispotályaik számára. Szigligeten 1978 óta áll szobra, **Borsos Miklós** alkotása.

*...nagyok a fák és hatalmas a zúgás,
ő meg csak vár a szigligeti kertben,
s azért mintázta kisebbnek a szobrász,
hogy annál inkább szeretni lehessen,
s legyen valami cél a céltalannak
sétája közben, hadd forduljon erre,
hogy azt a titkot, amit leszakasztott,
az adakozó kötényébe ejtse.*

November 19-én, 1900-ban született **Boros Ádám**, a legnagyobb magyar mohász. Sok területen ért el jelentős eredményeket: gyógynövénykutatás és -termesztés újjászervezése, flórakutatás, rét-, legelő- és gyomvizsgálat. 1968-ban jelent meg élete főműve, a **Magyarország mohaföldrajza és mohafldrója**. Egész Európára vonatkozó mohaspóra-atlasz elkészítését tervezte; ennek a Kárpát-medencére vonatkozó része számára gyűjtött anyagot még halála előtt egy évvel is, amikor másodéves biológushallgatóként, 1972-ben találkoztunk vele **Csűrös István** professzorunk vendégeként a Tordai-hasadéokban. Éppen a híres Hesdát-pataki májmo-hatelepeket látogatta meg, ki tudja hányadszorra; életében utoljára. Államilag védett herbárium (130 ezer mohamintával és 63 ezer virágos növény lappal) halála után a Természettudományi Múzeum Növénytárába került.

November 21-én **Kisfaludy Károlyra** emlékezünk, **Alkonyi dalával**. A reformkori irodalmi élet fő szervezője 1830-ban e napon lépett át a halhatatlanság kapuján.

*Im kedvesem édes! kék hegyen túl
A nap remegő sugára leszáll,
És tiszta gyeptájon lágy pihenésre
Oly biztosan int a berki homály.*

*Ott gyenge fuvalmak játszva susognak,
S hű párja körül a fülmile zeng,
És illatozónben zöld koszorúkkal
A boldog aranykor képe dereng.*

*Ott messze irigylő vizsga szemektől
A földi szokás rabfőke szakad:
Csak a szerelmeknek égi hatalma
Vesz kényeket és uj kénybe ragad.*

*S mint parti virággal víg ölelésben
A feldagadó habba vegyül,
Ugy kéjledez éltünk egybe ömölve,
Míg a gyönyörűség mélyibe dül.*

*S mint a füzes ingó lombjain által
A holdnak ezüst világa ragyog:
A teljesülés szép álma felettünk
Még bájos alakban lengeni fog.*

*Jer, kedvesem édes! a tavasz illan,
S a fülmile nyájas zengzete mül,
Majd éji leheltén a komor ősznek
A csermelye fagy, a rózsá lehull.*

Borsos Miklós: Szent Erzsébet – Azt a titkot, amit leszakasztott, az adakozó kötényébe ejtse

*Míg bátor erőben kérkedik a lét,
És a liget ernyős rejteket ad,
Most éljük az éltet, hervad is az bár,
A multnak azért emléke marad.*

*Nézd a magas égnek csillagírását,
Mely érzeni és szeretni tanít!
O hadd szemeidben visszarágyogni,
Mit lelkepedve s égve gyanít.*

November 23-án lépünk át a skorpióból a nyilas (Sagittarius) havába. Az állatövi csillagkép nyilazó kentaurt mintáz Mezőpotámiában, Hellaszban, Egyiptomban, és hellenisztikus hatásra az arab, hindu csillagterképeken is. A görög mitológia kentaurjai egy napisteni eredetű, **Kentauros** nevű fél-istennek és thesszáliai kancáknak az ivadékai. Alsótestük ló, felsőtestük

számos istenfi és hős – **Aszklépiosz, Aktaión, Akhilleusz** – nevelője. Kheiront a monda szerint Zeusz az égbe emelte halála után, s ez a **Nyilas csillagkép**.

A gallyakról lehullt levelek már sárrá lettek. Csak néhol sárgállik, vörösdök még egy levél.

*Szép, lankadt novemberi gally,
jó bánat tiszta, lassú míve,
kiről levált a röpke raj
s alatta hajló, száraz iver
maradt hűs, haldokló kezeknek,
magánnyal dús és koldus ág,
melyen csak emlékek rezegnek:
elvégezett szomorúság! –*

Dsida Jenő sóhaja ez a novemberi **Száraz ághoz** –

*miért vettelek észre ma
talán először életemben,
mint sokszor elhadart ima
szavát, amely az értelemben
tartalmat nyer és felvilágol?
Miért nincs más rajtad kívül
szememben ebből a világból,
mely elsötétül és kihül?*

A csupasz ágak új dimenziójába lassan szinte várjuk már az ég első kifagyott könyneit, úgy, ahogy azok a posztimpresszionista szecesszió nagymesterének **Kelenhegy** című képén a fákra finoman rátelepednek. **Rippl-Rónai József** 95 évvel ezelőtt, 1927. november 25-én vált önmaga is hulló hópiheemlékké.

Mi marad nekünk e kifosztott csupasz ágakonás világban? Maradnak **A hűségesek** – **Áprily Lajos** áttelelő énekesmadarai:

*Szajkó, rigó, vörösbegy nem hagy el,
nem mond búcsút a nyár felhőivel.
Ha hóviharral ránszakad telünk,
a völgyben itt borzonganak velünk.*

Maradok én is, hűséggel megverten, borzongató novemberben, kiváló tisztelettel.

Kelt 2022-ben, 715 évvel azután, hogy – a monda szerint – **Tell Vilmos** lelőtte fia fejéről ama almát.

Rippl-Rónai József: Kelenhegy – Csizmám nyomát hóval fedi bé a tél

Edward király nyomában

Dr. Ábrám Zoltán

„Edward király, angol király / Léptet fakó lován: / Hadd látom, úgymond, mennyit ér / A velszi tartomány” – indítja *A walesi bárdok* című költeményét Arany János. A történelem kétségbe vonja, a mondában viszont erősen tartja magát, hogy I. Edward angol király öt-száz walesi bárdot végeztetett ki Wales tartomány meghódítása után azért, hogy nemzetük dicső múltját zengve, fiaikat fel ne gerjesszék az angol iga lerázására. Ezt a mondat tekintette forrásul a magyar költő.

Lássuk, mit írnak a történelembökök. A politikailag nem egységes, de nyelvben és kultúrájában közös egészét alkotó Wales hegyvidéke nem tette könnyűvé e területek meghódítását az angolszász, normann és angol uralkodók számára. Ráadásul a tartomány elhelyezkedése miatt sohasem került az érdeklődés középpontjába. Dél-Waleset elfoglalták a normannok, az északi területek pedig három hercegséget alkottak. Llywelyn ap Gruffudd egyesítette a tartományt, és egységes walesi hercegnek kiáltotta ki magát. A függetlenség viszont csak tíz évig tartott. A közben trónra lépő I. Edward angol király ugyanis 1276-77-ben hadjáratot indított, és a conwyi béke alapján Wales viszonylag önálló, de adót fizető tartománya lett az angol koronának. Llywelyn viszont nem hagyta magát, 1282-ben fellázadt a király ellen, amire Edward csapatokat vezetett ellene, és végérvényesen legyőzte. Az utolsó ősi walesi herceg elesett a csatában, és Wales elvesztette függetlenségét.

A walesi hódítások után Edward új várkastélyokat építtetett, a régieket pedig felújította a tartományban. Arra törekedett, hogy hatalmát megőrizze. Összesen tizenhét vár épült fel vagy épült újra, mindannyian a walesi önállóság elvesztését jelképezik. Jellemző rájuk, hogy a tengerparton, esetleg folyó mentén, kevés kivételtől eltekintve kőtömbre épültek, elsősorban a tartomány északi és nyugati partvidékén, gyönyörű természeti környezetben. Talán a legkoncentráltabb középkori várcsoportot alkotják egész Európában. Közülük a legfontosabb négy Conwy, Beaumaris, Caernarfon és Harlech. Az Edward-féle várakon kívül Észak-Walesben normann várdombokat és érintetlen ősi walesi vármaradványokat is megsemlélhet az utazó.

A turista viszonylag könnyen Edward király nyomába eredhet. Sorra meglátogathatja a hétszáz évvel ezelőtti történelmi korra emlékeztető erődítményeket, vagy legalábbis egy részüket. A királyság központjából, Londonból nézve Wales a legközelebb eső „idegen” országrész, amely kissé külföldi hangulatot nyújt, annak ellenére, hogy itt is mindenki beszél angolul, és éppúgy érvényes a brit rendszer minden egyes eleme, mint Nagy-Britannia más tájain.

A mindenkori walesi herceg kastélya az országrész északnyugati részén fekvő Caernarfon, amely annak idején I. Edward király

walesi tartózkodási helye és a tartományi vezetés székhelye volt. Itt született a király elsőszülött fia, akit első ízben iktattak be Wales hercegének. Itt zajlott le 1969. július elsején a 18. évét éppen betöltő, nemrég királlyá „avanzálódott” Károly herceg felavatási ceremóniája. A legjobb állapotban fennmaradt észak-walesi várkastélyban ma különböző kiállítások tekinthetők meg, időszaki rendezvényekre kerül sor. A Caernarfon kastély a világörökség része. A csendes kisváros egyébként kellemes sétálóhely, nyugodt pihenőt nyújt a megfáradt utasnak. Jachtok, csónakok, hattyúk és vadkacsák úszkálnak a tengerszoros, valamint a kastélyt övező csatorna vizében. A levegőben állandóan sirályok keringenek, és szünet nélkül rikácsolnak. Említésre méltó, hogy a városközpontban megnézhető David Lloyd George hajdani brit miniszterelnök szobra (1916-

reséget szenvedtek, megőrizték kulturális önállóságukat, hagyományait és nyelvüket. A rómaiak az i. sz. I. század végén hódították meg Wales területét, amely Britannia Superior provincia egy része volt. A rómaiak kivonulása után három kelta királyság jött létre, amelyek állandó harcban álltak az angolszász királyságokkal, a külső hódítókkal, sőt önmagukkal is. Aztán a normann hódítások után több mint kétszáz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy I. Edward király idejében Wales teljesen és végérvényesen a brit korona része legyen. Ezután történtek ugyan kísérletek a függetlenné válásért, de a felkeléseket rendre leverték. Ettől a kortól Anglia és Wales történelmét többnyire együtt szokás emlegetni, bár Wales a korszaktól függően több-kevesebb adminisztratív-jogi önállóságot élvezett. Napjainkban autonóm országrésznek tekinthető, amely szabadon őrzi sajátosságait.

1922), aki innen indult el a politikai pályára. Ő képviselte a győztes Britanniát az első világháborút követő béketárgyalásokon.

Angliát és Waleset általában együtt szokás emlegetni, mivel Wales hamar elvesztette függetlenségét, és már sok száz éve az angol királyság része. Ez a mintegy húsz ezer négyzetkilométer nagyságú országrész a Brit-sziget délnyugati részén fekszik, Közép-Angliától nyugatabbra. Területén észak-dél irányban a részben kopár szirtrektőredezett Cambriai-hegység vonul végig, amelynek a legmagasabb kiemelkedése az 1088 méter magas Snowdon. Britannia leg-
régebben lakott területei közé tartozik, erről tanúskodnak a pattintott kőkorszaki eredetű szerszámok leletei, valamint a későbbi korból származó dél-walesi sírkamrák, rekeszes sírok és bányatárnák.

A walesiek a harcias kelták leszármazottai, akik i. e. a második évezredben telepedhettek le a Brit-szigetekre. Később elkeseredetten dacoltak a rómaiakkal, az angolszászokkal, a normannokkal, és noha a túlerőtől mindig ve-

Ha az angol királyság, illetve a brit birodalom nagyon erőteljes elnyomó és elnemzetlenítő politikát folytatott volna, aligha valószínű, hogy sok száz év távlatában megőrződött volna a walesi nép identitása. Viszont az is tény, hogy csak az elmúlt évtizedek hozták meg azokat a politikailag alátámasztott változásokat, amelyek kedvező keretet biztosítanak a sajátos kultúra és nyelv gyakorlásának, amelyek teljes jogegyenlőséget hoztak létre a walesiek és az angolok között.

Walesben a vidékiebb, elzártabb, közösségibb északi és nyugati országrész esélye sokkal nagyobb az identitás megőrzésére, mint az ipari délen, ahol lényegesen fokozottabb az elangolosodás. A beolvadás valójában természetes folyamatnak is felfogható. Ugyanakkor a decentralizáció a megmaradást szolgálja; első lényeges megnyilvánulásaként szolgál a külön államtitkár által irányított hivatal, a Welsh Office létrehozása 1964-ben. A lakásügyek, a helyi adminisztráció, az egészségügy, a mezőgazdaság, a tanügy és még számos ágazat került a demokratikusan működő államhivatal ellenőrzése alá. 1967-ben aztán megszületett a nyelvtörvény, amely hivatalos nyelvvé nyilvánította a walesi nyelvet, és ezáltal nagy előrelépést jelentett az anyanyelvi oktatás, sajtó, közigazgatás területén. Mégis, vitathatatlan tény, hogy egész Wales területére vonatkoztatva manapság négyszer több az angol anyanyelvűek aránya a walesi anyanyelvűekhez képest. Az évszázadok mesterséges – és ugyanakkor természetes – folyamatai megtették a hatásukat. Ezért a jogok kivívása sohasem jelentheti azok rákényszerítését a velük élni nem akarókra, azok számára, akiknek terhet jelentenek. A jelenlegi walesi politikusoknak a nép akarata szerinti „egyensúlypolitikát” kell tehát folytatniuk.

Walesben körülbelül két és fél millió lakos él. Mindnyájan hibátlanul beszélnek az angolt, és mintegy félmilliónyian anyanyelvi szinten használják az ősi nyelvet. Elsősorban az északnyugati Gwynedd tartományban, ahol a gyermekek háromnegyede nem tud angolul mindaddig, amíg el nem kezdi az iskolát. A

walesiek kelta nyelve a legősibbek közé tartozik, és erre nemcsak a furcsa szavak látványa utal, hanem még inkább a raccsoló-rekedtes beszédstílus, a számunkra idegen torokhangok torlódása. Abécéjük voltaképpen nem is olyan bonyolult, de feltűnést kelt néhány kettős mássalhangzó létezése és a kevés magánhangzó jelenléte.

A walesiek szabadon használják nemzeti jelképeiket. Félig fehér, félig zöld háttérbe elhelyezett vörös sárkány a címerük, egyúttal a zászlójuk is. Az északi vidéken elég gyakran lehet találkozni a nemzeti színekkel. Például olyan tejet gyártanak, amelynek a kartondobozán ott a vörös sárkány. Az is előfordulhat, hogy a buszmegálló jegyárúsító bódéjára festik, esetleg éppen az autóbuszon található meg. És elég gyakran lehet látni nemzeti színekkel befestett rögbiszlopot és kirakatokat, az autók hátán kicsi címerkéket, fakópiros-fehér-zöld zászlógirlandokat, szalagocskákat. A brit sas háttérbe kerül, a műemlékekre általában a walesi lobogót és a walesi műemlékbizottság zászlóját szokták kitűzni. A walesiek nemzeti ünnepe március elseje, Dávid napja, akit védőszentjüként tisztelnek. Amúgy ünnepnapjaik és szabadnapjaik teljesen megegyeznek az angolokéval.

„A költők és dalnokok hónapja” szokták nevezni Waleset. Arany Jánost nem véletlenül inspirálta ez a vidék, amikor megírta ismert költeményét Edward királyról és az ötszáz walesi bárdról, kelta népi énekesről. A hagyományos költészet és népzene még ma is fontos szerepet játszik egyes walesi településeken. Erre bizonyíték, hogy számos dalos ünnepet szerveznek. Zene, költészet és tánc gazdag egybefonódása jellemzi ezeket az igen látogatott fesztiválokat.

Walesben minden lakosra több mint két juh jut, a felbecsült juhállomány körülbelül hatmillió. „Nemzeti állatuk” mégis a kecske, igaz, belőle sincs hiány. A mindenkori uralkodó születésnapjára rendezett zászlós díszszemlén a walesi zászlóalj előtt mindig egy kecske halad. A felvonuló skót királyi testőrség előtt az erre a célra „alkalmazott” és feldíszített birka menetel, míg az ír gárda egy ír szettert vezet pórázon. A hagyományt egyformán tisztelik az angolok, a skótok, a walesiek és az írek egyaránt.

A walesiek nagyon ragaszkodnak ahhoz, ami az övék. Büszkéek arra, hogy legalább ötvenféle sajtot állítanak elő, ásványvizük pedig a francia és az olasz vendéglők asztalaira is eljut. Van külön napilapjuk és tévéadásuk, saját postai bélyegeik, saját fém egyfontosuk. Szeretik a szokásos brit úri sportokat, golfozni és kriketnezi járnak, de azért a rögbihez jobban húznak: egyszerűbb, durvább, igazi férfisport. Külön válogatottjuk van fociban, rögbiben. Nemrég az a hír röppent fel a sajtóban, hogy Wales labdarúgószövetsége azt fontolgatja, hogy a válogatott – Törökország példáját követve, amely az angol elnevezése helyett a török megfelelőjét fogja használni – a jövőben Cymru néven szerepeljen, hiszen ez a terület nemzeti elnevezése.

Bár a walesi hercegség lakóinak lényegesen nagyobb hányada nem beszéli már ősei nyelvét, nagy többségük számára mégsem közömbös a szülőföld, a hovatarozás. Mert a walesi sohasem angol. A walesi lányok dundibbak a gólyalábú angol nőideálknál, valamivel szőkebbek és mosolygósabbak. A srácok zajosabbak és humorosabbak; ha kedvük támad rá, átszólnak az utca túlsó oldaláról, vagy barátságosan hátba veregetnek valamelyik pubban. A walesi család, főleg északon, közösségi életet él, együtt tud örülni vagy bánkódni a szomszédjával. Általában vendégszeretőbb az angol családnál; ebben csak valamelyik skót vagy ír család lehet vetélytársa az országból másikkal szemben. A walesi ember határtalanul büszke arra, hogy ő nem angol, hanem csakis walesi. A walesi öregember walesi földben akar örökre megpihenni.

„Edward király, angol király / Léptet fakó lován: / Körötte csend amerre ment, / És néma tartomány.” (Arany János: *A walesi bárdok*)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1024.

2	CSAKHOGY NEM LÉTEZIK	JELABÉCÉ	TIGRIS- KIGYÓ	Balettelőadás			
MÁSOD- PERC J.				<i>A rendőr felesége még a balettelő- adás elején elalszik.</i>			
3				<i>Hirtelen felriad, és kérdezi a férjét: – Észrevette valaki, hogy alszom? – ...</i>			
MENNYI IDEJE							
ÜRÜGY							
PÁRATLAN KANÓCI							
		BIZTATÓSZÓ EGYF. SPORTVER- SENY (RÖV.)		ILJUSIN GÉ- PEINEK JELE	ÚJ, NÉMETÜL	SÜT	APAÁLLAT
ZAVARO- DOTT DNSI							
A FÖLD- SZINTRE			JAKABOS ... (ÍRÓ, UTAZÓ)	SZ			D
		TÁG GARNIRUNG		FINN KÖLTŐ (EINO) KÉMIAI ELEM			
PÁNKÓ BELSEJEI			SKÁLAHANG RETESZ		MEZOPOTÁ- MIAI VÁROS		NEUTRON ... MADRID (FOCIKLUB)
1							
							S
AMPER							
ARAB ORSZÁG				VIVÁTOZ			
				CSACSI- HANG			
KÁLYHA SÜTŐJE			... ÉVA (SZÍNÉSZNŐ) TÜZEL		ASZTÁCIUM VEGYJ.		
					ÓRÓMAI PÉNZ		
KERESZTÜL					ÉPÜLET- SZÁRNY		
VÉRCSO- PORT		ALSÓ VÉGTAG VÍZI ÁLLAT			HATÁROZÓ- RAG		
		ENERGIA- FAJTA		RENDŐRI SZOBA			ZORRO
		LONDONI KÉPTÁR		BERN FOLYÓJA			TELEFON- TÁRS
ARADI FOCIKLUB			... MARS! (EREDJ ...) JÁTÉKSZER (ANGOL)				ZEZUS KEDVESE LEJEBB
KRIM FÉLSZIGETI VÁROS				ELŐTAG: TEJ			
				ANTONOV GÉPE			
		KRONO- MÉTER			HÍRES APÁCA (RÁSKAY)		
		KÖZÉPEN RAGADI			ÉJFÉLI		
POTTYANT	H						KILYÉN LEVENTE

A NOVEMBERI ÉVFORDULÓK (1.)

című pályázat nyertesei:

Kocsis József,
Radnót, V. Jépeş u.

Horváth Dániel,
Szászrégen, Iermuţeni u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

DONIZETTI; LESAGE; LÁZÁR; BAKÓ; RÉCSI;
SZERDAHELYI; VUKOVICS

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
a november 11-i
számból:

Ikrek:
A bengáli tűz

Skandi:
Nagy vizekben nagy halak,
nagy barátság nagy harag.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

NOVEMBERI ÉVFORDULÓK (3.)									
1	2	3	4	Á	5	6	7	8	É
9					10				
11	S	12	13	14	15		16		17
19					20				21
22				23		24		25	
26				27		28		29	
30			31		32		33		34
36		37			38		39	40	
42					43		44		45
46	U	47			48		49		50
51	P			E				H	Y

VÍZSZINTES: 1. Jogász, egyetemi tanár, 150 éve született (Ferenc). 7. Tanár, filológus, latin szakíró, MTA lev. tag, 150 éve hunyt el (Sándor). 9. Görög betű. 10. Porosz város. 11. Színésznő (Ila). 16. Anekdota. 18. Morzejel. 19. Mirákulum. 20. Bűnügyi regény. 21. Hím juh. 22. Hím méh. 23. Falusi apó. 24. A tantál vegyjele. 25. Életút. 26. Izraeli király volt (Baása fia). 27. Távol-keleti főváros. 29. Szavak összecsengése. 30. Azonban, ellenben. 31. Állóvíz. 32. Jótékonykodók. 33. A béke madara. 36. Divinális. 39. Bolti árus. 41. ... ipso (önmagától). 42. Előtag: kevés. 44. Gotovac hőse. 45. A rontás istennője, Zeusz lánya. 46. A király megszólítása (francia). 48. Féktelen mulatozás. 50. Halogén elem. 51. Egri érsek, németül író költő, MTA t. tag, 250 éve született (János László). 52. Német zeneszerző: Mendelssohn-..., 175 éve halt meg (Felix).

FÜGGŐLEGES: 1. A legjobb ital. 1. Alfa és ómega. 3. Csillag (angol). 4. Szilajjá tevő. 5. Döntetlen a sakkban. 6. ... Sumac, perui énekesnő. 7. Svéd és német gépkocsijel. 8. Cseh traktormárka. 11. Nyelvész, író, esztéta, egyetemi tanár, MTA-tag, 175 éve hunyt el (Lajos). 12. Fortélyos. 13. Balkáni körtánc. 14. Friss, hamvas. 15. Arat! 17. Palóc alma. 20. Sásféle vízinövény. 21. Robin Cook regénye. 23. ... Derek (színész). 25. Takarmánytároló építmény. 27. Antal egyik becézése. 28. Erre a helyre. 29. Magyar író (Sándor). 31. Házhely. 33. Malom része. 34. Cirill testvére. 35. Jogász, bíró, egyetemi tanár, 150 éve született (Elek). 37. Nyomásegység (Hgmm). 38. Orosz férfinév. 40. Papírra jegyez. 43. Vak (román). 45. Minden (angol). 47. A jód és az itrium vegyjele. 49. A gallium vegyjele. 50. Kiütés a ringben (angol rövid).

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket december 1-jéig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Günter Grass német író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Ruhátlan, póre – Illusztrál, szemléltet. 7. Helyhatározó rag – Sajtadarab! 8. Folyékony vulkáni kőzet – Komornyik. 9. Árpaszemek! – Vatikáni, máltai és thaiföldi gépkocsijelzés. 11. Személyedre – Galenit része! 12. Vízilabda – Szalonnát főz. 14. Kínai hossz mérték – Időhatározó rag. 15. Budapesti vonatpályaudvar – Nyugati gót király volt. 18. Romlott zsír jelzője – Vila Franca de..., portugál város. 19. Jézus..., székelyföldi kilátó – Feltűnést kerülve távozik. 22. Számárhang – Am. 23. Grafika, skicc – Tartozása van. 25. Kissé jámbor! – TPA. 27. Agnus ... (Isten báránya – szentmise része) – Északi váltópénz. 28. Nemesgáz – Redőny. 30. Kerékpármárka – A kén és a nitrogén vegyjele. 31. Sajátos modor a betűk alakításában – Kard.

FÜGGŐLEGES: 1. Tapintószerv, antenna – Anyátlan. 2. Szöglet – Ügyetlen, balfácán. 3. Ludolf-féle szám – Hamis. 4. Lakatol – Idegen Anna. 5. Konyhakerti növény – Tojásdad. 6. Csónak – Lángész. 10. Átlátszó műanyag lemez – Ételt felszolgál. 13. Olajbogyó – Mosdótál. 16. Tapad – Rezultáns. 17. Kamasz lány, argóban – Rendszerető, akkurátus. 20. Futó eső – Lamella. 21. Rosta – Némesség, nyugalom. 24. Fonóeszköz – Minősítés, osztályzat. 26. Óriáskigyó – Le. 29. Orvosi csont – Nemzeti bajnokság, rövidítve.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18		R		
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Defender-koncert Marosvásárhelyen

A nagy visszatérők

Többévi csend után újra hallat magáról a Defender, és nem is akárhogyan, hiszen új videóklip, őszi székelyföldi koncertkörút, jövőben pedig egy új lemez és annak bemutató koncertje is szerepel a 26 éve alakult együttes megvalósult és nemsokára megvalósuló tervei között. A zenekar frontemberével, Fülöp Imrével mindezek apropóján beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– Hatévi szünet után találkozhat veletek újra a közönség, amelynek fontos táborát teszik ki a vásárhelyi, illetve erdélyi negyenesek. Mi készítetted a háttérbe vonulásra, és mi történt veletek az elmúlt esztendőben?

– Több mint húszévi zenélés és hét kiadott lemez után kezdett picit szürkévé válni az egész. Ugyanazokon a helyeken koncerteztünk már hosszú évek óta, és közben változott a zenei stílusunk, így kezdtük észrevenni, hogy valami nem stimmel, de nem igazán tudtuk, hogy mi. 2017-ben volt egy pillanat, éppen az évzáró koncert után, amikor úgy éreztük, hogy szükségünk van egy szünetre. Nem volt ez megbeszélve, nem döntöttük el, hogy meddig is tart majd ez a szünet, és egyáltalán mire lesz jó, egyszerűen csak leálltunk. En időközben megalapítottam Budapesten a Gábrriel zenekart, és minden energiámat erre a formációra fordítottam. Aztán eljött 2020 márciusa és a koronavírus, amikor minden koncert, minden aktivitás leállt. Így tiszta fejjel át tudtam gondolni az egészet, azt, hogy annak idején hol és mit hibáztunk a Defender zenekarral, és miért jutottunk oda, ahova. Ezt tényleg csak három-négy év távlatából, kívülről nézve mérhettem fel. Amikor ez bekövetkezett, azonnal tudatosult bennem, hogy mit kell másképp csinálni ahhoz, hogy ugyanolyan jó vagy még jobb legyen a Defender, mint aranykorában.

– Mikor, hogyan kezdtetek újra együtt zenélni az együttes tagjaival?

– 2020-ban kezdtem dalokat írni a nyolcadik lemezre. A pandémia miatt ez egy olyan év volt, amikor konkrétan semmit nem lehetett dolgozni, így sokat jártam régi autós rendezvényekre, utazgattam az 1977-es kisbuszommal, amiben a '70-es, '80-as évek rockslágerei szóltak. Annyira mélyen bennem volt az a világ, az a hangzás, azok az idők, hogy folyamatosan ez pörgött le bennem újra és újra. Így aztán a nyolcadik lemez teljes mértékben ezekből az élményekből született. Beszéltem is a sráccokkal, hogy van-e kedvük ezt újracsinálni, és mindenki nagyon örvendett a felkérésnek. Elkezdtünk próbálni, és egyszer csak újra megszületett a Defender zenekar. Az új lemeznek is nekifogtunk, 2022 tavaszára stúdióban is elkészült, és az új koncertműsor is összeállt, aztán újra színpadra álltunk. Egyszerűen leírhatatlan érzés volt újra együtt játszani az új dalokat és a régi nagy slágereket.

A te idő

– Mesélnél kicsit az új videóklipről is?

– A lemez címadó dalára született, ami arról szól, hogy az embernek eljön az életében az, amikor tovább mer lépni, meg meri élni az álmát, olyan dolgokat csinálni, amikről addig csak fantáziált, szóval eljön az ő ideje, ahogy a címben is üzenjük: A te időd. Erre forgattunk egy, a nyolcvanas évek hangulatát százsázalékban hozó videóklipet, ami kicsit a Woodstock-életérzést is felidéz. Hogy miért is ez lett az első dal, amire forgattunk? Ezt magunk sem tudjuk, sokat agyaltunk is ezen, de végül arra a következtetésre jutottunk, hogy olyan jó lett mind a 13 dal a lemezről, hogy egy évig havonta jövünk majd egy videóklippel, így az összes – számunkra egy az egyben slágernek számító – dal ebben a formában is megszólalhat.

– Mennyi idő alatt készült el az új lemez, és miről szól?

– Először otthon megírtam a dalokat, aztán a próbateremben összeraktuk a sráccokkal, ez nagyjából egy esztendő jelent, 2020 tehát nekünk teljes mértékben erről szólt. Aztán elkezdtük a stúdiófelvételeket, mintegy nyolc

hetet vett ez igénybe, majd Budapesten Vigh Arnold barátunk keverte és maszterolta. Arnold egyébként a kedvenc stúdióhangmérnököm egész Magyarországon, ő első perctől tökéletesen értette, mit szeretnék. A mixmaszter még 4-6 hetet tartott. Nem volt egyszerű dolgunk, mert szerettük volna azt a hangzást kapni, amit a hetvenes-nyolcvanas években hallhattunk az akkori lemezeken. Ezt ma már nagyon kevesen tudják elérni stúdióban, és már a felvételnél is oda kellett figyelniük, hogy mit hogyan rögzítünk, majd hogyan keverünk és maszterolunk. Hála istennek két év kemény munka után mondhatom, hogy teljes mértékben meg vagyok elégedve, és büszke is vagyok erre a lemezre nagyon.

A legigazibb...

– Mi motivált a '70-80-as évekhez való visszatérésben?

– Igazából a 2020-as esztendő, amikor nagyon sok időt töltöttem a régi autóimmal a veteránautó-fesztiválokon, és főleg az oda-utazások, mikor a hippibuszban a Led Zepelin szolt. Annyira benne voltam ebben a világban, hogy egyszerűen csak ömlöttek be-

lőlem az ötletek. Fejben már a teljes lemezt elképzeltem, és annyira jó volt, hogy a régi-autós hobbitom össze tudtam hangolni a zenémmel. Ez vagyok én valójában, és emiatt, a saját életemből merítve, a leghitelesebb lemezemet tudtam megírni.

– A november 3-án kezdődött őszi turné keretében 23-án, szerdán 19 órakor Marosvásárhelyen, a Jazz Clubban is felléptek. Hogyan készültök az itthoni koncertre?

– Nagyon várjuk már ezt az estét. A Köszöbör, az Alarcod mögött, a MÁS és a Hetedik című lemezről is játszottunk dalokat, amelyek nagyon-nagyon régen nem csendültek fel, és emellett természetesen az új lemezből is adunk ízelítőt. En tényleg azt gondolom, hogy olyan műsorral tudjuk most megajándékozni a közönséget, amilyent nem láttak még a Defender életében. Marosvásárhelyen ráadásul 3D-s hangzásban lesz élvezhető a koncert, tehát mindenhol jönnék a hangok, nem csak előlről. És ez még mind semmi ahhoz a márciusi nagy lemezbemutató koncertünkhöz képest, amelyre a marosvásárhelyi Kulturpalotában várjuk majd az itthoniakat és nem csak.

Az immunrendszer támogatása

A mondás, hogy „jobb megelőzni, mint kezelni”, közhelynek tűnik, de egyre inkább aktuálissá válik manapság, amikor sok baktérium ellenállóvá vált a rendelkezésre álló antibiotikumokkal szemben, és nincs hatékony kezelés a vírusok ellen. A megfelelő életmód segít az immunrendszer minden elemének megbirkózni a baktériumokkal, vírusokkal és gombákkal.

Napsütés, levegő, mozgás!

A kinti időjárásról függetlenül nem kell abbahagynunk a napi szabadtéri tevékenységeinket. A tanulmányok azt mutatják, hogy ősztől kora tavaszig földrajzi területünk lakóinak alacsony a D-vitamin-szintje. Ezt a vitamint leginkább a bőr szintetizálja a napsugarak hatására. Ez szükséges a csontok normál mineralizációjához, ugyanakkor prohormon, amely számos szervezeti mechanizmus szabályozásában vesz részt, beleértve az immunológiai folyamatokat is.

Egyensúly a tányéron

Azok vagyunk, amit megesszünk, ezért napi étrendünk nagy jelentőséggel bír egészségünk szempontjából. Kerülnünk kell az immunitást csökkentő élelmiszereket, különösen a feldolgozott termékeket és a fehér cukrot. Ez utóbbi összetevő gyengíti a neutrofilek (az immunrendszer sejtjei, amelyek a fehérvérsejtek csoportjába tartoznak) képességét a baktériumok bekebelezésére és elpusztítására. Emellett felborítja a bél mikroflóra-egyensúlyát, ahol jótékony baktériumok találhatóak, amelyek kordában tartják a kórokozókat, megvédve minket a betegségektől. Bár nem új felfedezésről van szó, újra emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy az immunitás növelése érdekében zöldségekben és gyümölcsökben, halban és természetes fermentált élelmiszerekben (kefir, túró, joghurt, savanyúság) gazdag étrendet kell kialakítanunk. A zöldségek és gyümölcsök értékes vitaminok, például A, C és E, valamint ásványi anyagok, például vas, szelén és cink forrásai.

Miért annyira fontosak ezek az elemek immunrendszerünk számára?

C- vitamin

Külső forrásból kell beszerezni, mégpedig élelmiszerekből vagy étrend-kiegészítőkből, mert az ember a szükséges enzimek hiánya miatt nem képes szintetizálni. A C-vitamin számos reakcióban vesz részt a szervezetben, és hiánya számos káros hatással jár, amelyek egészségünkben is visszatükröződnek. A C-vitamin vagy egyszerűen aszkorbinsav számos biológiai folyamaton megy keresztül, amelyek közvetlenül befolyásolják a szervezet immunrendszerét. Először is növeli az immunrendszer sejtjeinek aktivitását, és serkenti azok migrációját a gyulladási reakció helyére. Ezenkívül befolyásolja egyes antitestek szintézisét. A C-vitamin a citrusfélékben, a káposztában, a brokkoliban, a paprikában, a zöldpetrezselyemben, a fekete ribizliben, az eperben és a savanyú káposztában található meg.

Cink

A cink fő szerepe az immunrendszerben a T-limfociták kialakulásában és érésük felgyorsításában rejlik, amelyek az immunitásért felelős legfontosabb sejtek közé tartoznak. Ennek a mikroelemnek az alacsony szintje az immunrendszer hatékonyságának csökkenéséhez vezet. A cinkhiány a makrofágok, a neutrofilek és az NK-sejtek (az úgynevezett „természetes gyilkosok”) működésének csökkenését okozza. Úgy gondolják, hogy ez az elem elősegítheti és lerövidítheti a vírusos felső légúti fertőzések időtartamát azáltal, hogy közvetlenül korlátozza a vírus kötődését az ornyálkahártyához.

Szelén

A szelén természetes antioxidáns, amely hozzájárul az oxidatív stressz csökkentéséhez, egyensúlyozza a szabad gyökök mennyiségét. Az oxidatív stressz csökkentésével a szelén segíti az immunrendszert abban, hogy ez a gyulladást enyhítse. A szervezet megfelelő szelénszintjét jobb immunválaszhoz kötik, míg a hiányosságok károsítják a sejtműködést és lelassítják az immunválaszt.

IMMUNITÁS AZ EGÉSZSÉGÉRT!

Sustimun®
Supliment alimentar

Sustine sistemul imunitar

- Vitamina C
- Vitamina D
- Seleniu
- Zinc

30 capsule

C-VITAMIN

D-VITAMIN

SZELÉN

CINK

FOLYAMATOS FELSZIVÓDÁS HOSSZANTARTÓ HATÁSHOZ

Ez egy étrend-kiegészítő. Figyelmesebben olvassa el a csomagoláson található betegájékoztatót/információkat.

Három éve hunyt el Klósz Péter Annyi kérdés maradt megválaszolatlanul...

Nagy-Bodó Szilárd

Vannak az ember életében mentorok, akiknek sokat köszönhet, akik elindították egy úton, akik irányt mutattak neki. Rájuk akár úgy is lehet gondolni, mint betűvezetőkre. Ott voltak, fogták a mentorráltak kezét, és segítettek nekik mindenben, amiben csak tehették. Azt hiszem, Klósz Péterre rengetegen gondolnak úgy vissza, mint egy betűvezetőre. Hiszen egyszerre volt barát, edző, társ, apa, szervező, és ami a legfontosabb: őszinte, tiszta lelkű ember, aki valamiből az utolsót is odaadta, méghozzá kérdés nélkül.

Péter, mintha a Föld lakossága is megérezte volna, hogy elmentél. Kicsit úgy fest, hogy a fentiek úgy gondolják, hogy ez a hely, amit kék bolygónak is neveznek, már nem az igazi. Mióta nem vagy, világjárvány, háború, gazdasági káosz és számos egyéb negatív tényező történt. Senki nem tudja megmondani, hogy mi lesz, mi várható a következő időszakban. Mi tagadás, akkor is voltak nehézségek, amikor velünk voltál, de valahogy akkor még nagyobb volt a remény, emberibb arca volt a társadalomnak. Talán azért, mert volt valaki, aki soha nem adta fel, aki mindig küzdött azért, hogy előre és ne hátra menjünk, valaki, akinek a legrosszabb pillanatokban is volt egy kedves szava vagy egy vicce, amitől mindenkinek jobb kedve lett. Ezt már három éve nem tudjuk elmondani.

A gyertyák ma is égnek, ma is, de más napokon is rengetegen gondolnak rád. Őrzik az emlékedet, elis-

merik azt az emberfeletti teljesítményt, amit képes voltál napról napra bizonyítani. Nem egy, hanem legalább öt ember munkáját végezted úgy, hogy soha nem fáradtál el, vagy nem mutattad, viszont egyetlen pillanatban sem érezted, hogy elegend van, és inkább pihennél. Nem túlzás azt állítani, hogy példakép lehetsz sokak számára. Mertél nagyot álmodni, és nemcsak álmodni tudtál, hanem megvalósítani is. Utána pedig nem dőltél hátra, pedig a munka nem jól, hanem kiválóan volt elvégezve, hanem új, még nagyobb álmokat szőttél, és addig harcoltál, ameddig ezek is valósággá váltak.

Néha beírom a névjegyzékembe a neved. Tavasz óta elég gyakran megtettem, felhívtalak volna, és kérdéseket tettem volna fel. Sokat. Valamiért úgy érzem, hogy tudtál volna rájuk válaszolni, tudtál volna segíteni a megoldás ösvényének felkutatásában. Azonban tudtam, hogy hiába nyomnám meg azt a képzeletbeli zöld gombot, a vonal végén már nem te szólalnál meg. Teljes meggyőződéssel állítom, hogy még nagyon sokan vannak így, nagyon sokan megkerestek volna, nagyon sokan megosztották volna veled a gondolataikat, és kíváncsiak lettek volna, hogy mi a reakciód. Sőt, talán azt is ki lehetne jelteni, hogy nagyon sokan ma-gukban, némán meg is tették ezt. Onnan fentről pedig biztosan megpróbáltál válaszolni, csak éppen nem mindenki hallotta meg az üzenetedet. Péter, túl hamar elszaladtál, pedig még annyi kérdésünk lett volna...

A focivébéről az Erdély TV-ben

Vb-naplót indít az Erdély TV. A 2022-es labdarúgó-világ bajnoksággal foglalkozó rovat a Mozaik műsorban, valamint a tévé online felületein követhető.

November 17. és december 19. között *Vb-napló, avagy mit takar Katar* címmel jelentkezik az Erdély TV 2022-es labdarúgó-világ bajnokságról szóló rovata, amely összefoglalja a történéseket, érdekességeket, illetve gondokat a világ egyik legrangosabb

sporteseményéről. A katar foci-vb világába Hamar Mátyás-Ruben műsorvezető, illetve Bálint Zsombor szerkesztő kalauzolja el a nézőket, éppúgy, mint ahogy a múlt év folyamán az Európa-bajnokság idején.

A labdarúgó-világ bajnokságról szóló rovatot minden hétköznap 18.15-kor a Mozaik című műsorban tekinthetik meg a nézők, de visszanezethető az Erdélyi Magyar Televízió YouTube csatornáján, illetve Facebook-oldalán is.

AZ ERDÉLY TV BEMUTATJA:

Színes információk, érdekességek a 2022-es labdarúgó-világ bajnokságról

november 17. – december 19.
minden hétköznap, 18:15-től a Mozaikban

Televíziós futballközvetítések

November 20., vasárnap:

- * 18.00 óra, M4 Sport, TVR 1: Katar – Ecuador (labdarúgó-vb, nyitómérkőzés)
- * 20.30 óra, Pro Arena: Moldovai Köztársaság – Románia (felkészülési mérkőzés)
- * 21.15 óra, M4 Sport: Magyarország – Görögország (felkészülési mérkőzés)

Hajdú B. István: a válogatottak és mi is lendületből megyünk a vb-re

Vasárnap 18 órától a Katar–Ecuador ösz-szecsapással indul a 2022-es labdarúgó-világ bajnokság. A találkozózt Hajdú B. István közvetíti az M4 Sport csatornán. A népszerű riporter a vb-n szereplő csapatok győzelmi esélyeit latolgatva azt is kifejtette, csodálkozna, ha nem európai vagy dél-amerikai együttes lenne a világbajnok. És az is kiderült, hogy a nyitómérkőzés miatt nem közvetítheti Dzsudzsák Balázs búcsúmérkőzését.

Vége a négy és fél éves várakozásnak, november 20-án végre elkezdődik a több szempontból is sporttörténelmi jelentőségű katar foci-vb. „A hétvégén még magyar bajnoki mérkőzéseket közvetítettünk, hétfőn a Góóó!2-vel lezártuk az OTP Bank Liga őszi szezonját. Ezt követően összesen négy napom van ráhangolódni a katar tornára. Szombaton érkezünk meg a helyszínre, és vasárnap már a nyitómérkőzést közvetítem, ami Dzsudzsák Balázs búcsúmérkőzésének felvezetéseként is tekinthető. A kommentátorok szempontjából is más lesz ez a torna. A játékosokhoz hasonlóan mi is »menetből« érkezünk, pihenés nélkül” – jegyezte meg Hajdú B. István.

A katar foci-vb az első világbajnokság egy arab országban, ráadásul a szokásos nyári időszakról eltérően az év végén rendezik, és az utolsó, amelyen 32 csapat vesz részt.

„Korábban még nem jártam Katarban, így nem tudom, mi vár ránk. Nagy időeltolódás szerencsére nincs, de az időjárás mindenki számára kihívás lesz. Sajnálni nem kell minket, de oda kell figyelni, amikor a 35 fokból a 18 fokos légkondicionált területekre bemegyünk. Az oroszországi tornán folyamatosan utaztunk, hatalmas távolságokat tettünk meg. Itt szerencsére minden egy helyen lesz, ami megkönnyíti a munkánkat. Ettől függetlenül rendkívül erőltetett menetre készülünk: öt kommentátor napi négy mérkőzést közvetít a csoportkör alatt. Nekem összesen 16 mérkőzésem lesz november 20. és december 18. között” – tette hozzá a Prima Primissima díjas sportújságíró, az M4 Sport vezető televíziós kommentátora.

Várhatóan ez lesz korunk két korszakos egyéniségének utolsó nagy tornája, Lionel Messi és Cristiano Ronaldo is ezen a tornán búcsúzhat a vb-ktől. Argentína és Portugália is szerepel a végső győzelemre esélyes válogatottak között.

„Négy éve is azt hittük, hogy az lesz Messi és Ronaldo utolsó vb-je, akkor ráadásul egy napon búcsúzott a két játékos. Számomra ők már most is inkább a múlt. Ettől függetlenül, csak a Paris Saint Germain csatársorát nézve, mindhárom klassziszról el tudom képzelni, hogy világbajnok lehet. Az idény közepén vagyunk, sűrű a menetrend, így könnyen lehet, hogy egy-két játékos frissebb lesz, és ez lehet a döntő faktor. Nagyon erős az argentin és a brazil csapat is, de ott a megfiatalított spanyol válogatott, vagy az angol és német csapat, amelyeket, mondjuk, mi legyőztünk a Nemzetek Ligájában. Azon nagyon csodálkoznék, ha a világbajnokságot nem európai vagy dél-amerikai csapat nyerné.”

Újdonság, hogy egy labdarúgó-világ bajnokság helyszínéről hallhatunk napi podcastot a szurkolók, ugyanis Katarból jelentkezik majd be a Gurulj be lassítva is! a helyszíni kommentátorokkal.

„Már a csoportkörben is lesznek szuperrangadók: a német–spanyol vagy a horvát–belga mérkőzések. Ráadásul a szervezők, nagyon jó érzékkel, a 20 órás időpontokra osztották be őket. Két nagy esélyes, a francia és a brazil válogatott összes csoportmérkőzését is én közvetítem, folyamatában látom a csapatok teljesítményét, biztosan ők is szolgáltatnak majd érdekes témákat a podcast adásokban.”

A labdarúgó-világ bajnokság mind a 64 összecsapása kizárólag a közmédia felületein követhető majd: az M4 Sporton, az m4sport.hu oldalon és a csoportkör utolsó fordulójában párhuzamosan látható meccsek az M4 Sport+ csatornán. A legutóbbi Európa-bajnoksághoz hasonlóan, kábeles előfizetéssel Erdélyben és a Felvidéken is elérhetővé teszi a közmédia a torna mérkőzéseit.

FIFA labdarúgó-világ bajnokság november 20. és december 18. között, élőben kizárólag az M4 Sporton, az M4 Sport+-on és az m4sport.hu oldalon! (MTVA)

FIFA

labdarúgó-világ bajnokság

11.20. – 12.18.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

ELADÓNÓT alkalmazok a Mureș Mall aluljárójában levő ÜZLETBE. Érdeklődni a 0741-365-957-es telefonszámon. (17815-I)

CUKRÁSZLABORBA ügyes kezű személyeket keresünk. Tel. 0745-668-883, e-mail: jutkams@yahoo.com. (17866-I)

A THEREZIA KFT. B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező GÉPKOCSIVEZETŐT alkalmaz. Önletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265/322-441, 0749-228-434-es telefonszámokon lehet. (66864-I)

GYÓGYPEDIKÚR és KINEZIOTERÁPIÁS KEZELÉSEK. Tel. 0756-680-226. www.sanuspedis.com (17775)

Hamis üzenetek az ANAF nevében

Az ANAF figyelmeztet: az intézmény nevében ismeretlenek hamis üzeneteket küldenek, amelyekben az adófizetőket „az adónyilvántartásban szereplő eltérésekről” tájékoztatják. Az üzenethez csatoltak egy „adóügyi nyilvántartás” című dokumentumot. Ne nyissák meg!

Ismét felhívjuk a figyelmet!

- ne nyissák meg ezeket az e-maileket
- hagyják figyelmen kívül a csatolt dokumentumokat vagy a tartalomban található linkeket;
- ne küldjenek pénzt az e-mailben küldött számlákra!

Az adófizetők számára ingyenesen elérhető saját/privát virtuális tér (SPV) szolgáltatást az intézménnyel való biztonságos kommunikáció érdekében hozták létre és fejlesztették ki.

Az adófizetők az ANAF CALL CENTER 0314039160-as telefonszámán is kaphatnak általános adózási információkat.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

Kereseti lehetőség!

Az RMGE Maros felvásárol kukoricacsuhé-levelet

Néhány kritérium: minimum 18 cm hosszú legyen, penészes foltok nélkül, és csak a csuhélevelekre van szükség, a torzsa nélkül. Raschel zsákokba kell csomagolni, 6 kg csuhé legyen egy csomagban, 20 lejt tudunk fizetni kilogrammjáért. Amennyiben van az önök térségében, kérjük, jelezzék a következő telefonszámok egyikén: 0787-723-733 (Sikó László), 0787-806-502 (Józsa Eszter).

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VESZÉK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (17234-I)

ELADÓ garázs a Rozmaring utcában, a 137. szám alatt, 30 m² + szerelőakna. Tel. 0770-240-416. (17865-I)

OLCSÓN eladó használt mosógép, hűtőszekrény, inoxkagyló csappal együtt és két falikép. Tel. 0732-687-648. (17877-I)

KERESEK megvételre egy korondi székel ruhás táncospárt ábrázoló falitányért. Tel. 0749-260-963. (17883-I)

LAKÁS

ELADÓ emeletes magánház Szászrégenben. Központi fekvésű, 4 szoba + 2 üzemhelyiség, konyha, kamra, 2 fürdőszoba és mellékhelyiségek 380 m² területtel. Eladó vagy lakáscserével Marosvásárhelyen, árkülönbséggel. Tel. 0752-256-468, 0740-041-016, 12-20 óra között. (17813)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (17663)

ELADÓ családi ház Sáromberkén, a Fő úton: 4 szoba, garázs, 800 m² terület. Tel. 0745-567-107. (17600-I)

ELADÓ ház Kelemtelkén, a 92. szám alatt. Tel. 0757-226-464. (17604-I)

KIADÓ Marosvásárhely központjához közel egy összkomfortos, kétszobás, első emeleti lakrész. Érdeklődni a 0744-563-612-es telefonszámon. (17855-I)

KIADÓ kétszobás apartman. Tel. 0774-929-780. (17861)

KIADÓ garzonlakás a Daciánál. Tel. 0740-024-987. (17873-I)

KIADÓ bútorozott kétszobás lakás a Petru Dobra utcában december 1-jétől. Tel. 0745-016-298. (-)

TÁRSKERESÉS

EGYEDÜLÁLLÓ, kellemes megjelenésű, 64 éves, nem dohányzó, alkoholt nem fogyasztó, lakással rendelkező férfi hozzá illő, kötelezettség nélküli élettársat keres. Leveleket várok a szerkesztőségbe „Toto” jellegre. (17607)

MINDENFÉLE

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítás Budapestre. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

AZ 1956-BAN ELHUNYT dr. Mátyás Mátyás sebészprofesszor írásos hagyatékát (vagy annak darabjait) keresem. Kérem, hogy akinek írásos feljegyzések, dokumentumok vagy fotók vannak a birtokában, hívjon az alábbi telefonszámon (18 és 20 óra között). Jelentkezését előre is köszönöm. Kuszálík Péter, tel. 0740-761-843. (sz-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

56 ÉVES nő munkát keres. Tel. 0770-663-571. (17864)

BEVÁSÁRLÁST vállalkozás idős személynek. Tel. 0770-527-169. (17867-I)

MAROSVÁSÁRHELYRE, 86 éves édesanyánk mellé megbízható kisebítő személyt keresünk állandó ottilakással magánháznál, külön bejáratú szoba-konyha lakrészben. Pillanatnyilag nincs szükség ápolásra. Érdeklődni a 0744-241-725-ös telefonszámon. (17874-I)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavítást, terasz készítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17641-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, szigetelést kartonból vagy polisztirolból, meszelést és kisebb javítást. Tel. 0758-639-258, Csaba. (17771-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (17783-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezből, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17743)

SZAKMABELI betegápolást vállal 6–8 órára Vásárhelyen. Tel. 0742-291-609. (17884-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal háztetőkészítést, tetőjavítást, cserépforgatást, építkezési, beltéri munkát stb. Tel. 0774-574-527. (17885-I)

Fájdalom költözött a szívembe, ami már nem múlik el sohasem. Búcsú nélkül mentél el, csendesen, szerény, drága lelked nyugodjon békében.

Összetört, fájó szívvel emlékezem a drága jó gyermekre, **KISS JÓZSEF ATTILA JUNIORRA** halálának 15. évfordulóján. Emlékét egy életen át őrizzük.

Bánatos édesanyja, két fiútestvére, Ernő, Petike, nevelőapja, nagymamája, a Bodoni és a Somosdi család. Nyugodj békében, drága gyermekem, **JUNIKÁM!** (17868)

ELHALÁLOZÁS

Összetört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva szeretnénk tudatni, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér, rokon, kolléga,

id. **GÁL SÁNDOR**

november 16-án, életének 66. évében, rövid, türelemmel viselt betegség után örökre megpihent. Drága halottunk temetése folyó hó 18-án, pénteken 13 órakor lesz a székelyvajai ravatalozóból, majd örök nyugalomra helyezük a református sírkertben.

Megállunk némán sírod mellett, szeretnénk megfogni még egyszer a kezed, és megköszönni végtelen szereteted. Imádtad családot, mindenkit szerettél, boldog voltál, ha örömet szereztél. Az élet szép volt és vidám, de elrabol tőlünk a kegyetlen halál. Elfeledni téged nem lehet, te voltál a jóság és a szeretet. Elvitted a fényt, a meleget, csak egy sugarat hagytál, az emlékedet. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (17882-I)

VÍZSZERELÉS, villanszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886-I)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Csak az hal meg, akit elfelejtenek, örökké élni fog, akit nagyon szeretnek. Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk szeretett fiunkra, a Marosvásárhelyen született **CSIBI MIHÁLY LEVENTÉRE,** aki november 19-én, 14 évvel ezelőtt távozott közülünk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodj békében, drága gyermekünk! Bánatos szüleid és szeretteid. (17870)

„Csendben állunk, emlékezünk, nem halt ő meg, még mindig él nekünk.

Messze ment, hol el nem érhetjük, élete így múlt el, mint egy pillanat, de emléke szívünkben örökre megmarad!”

Szeretettel gondolunk a drága férjre, édesapára, nagypapára, testvére és gyermekre, az ilencfalvi ifj. **KAKASI GYÖRGYRE** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos felesége, gyermekei családjukkal együtt, édesanyja, testvére és családja. (17876-I)

„Ha a földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk.” (2 Kor. 5,1.)

Szomorú szívvel emlékezünk november 18-án **NAGY ILONÁRA,** az 1-es sebészet egykori asszisztensnőjére halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (17872-I)

Fájó szívvel emlékezünk november 18-án, halálának első évfordulóján a szerető feleségre, drága jó édesanyjára, nagymamára és dédnagymamára, **ZUDOR ERZSÉBETRE** szül. László. Emlékét örökké szívünkben őrizzük, nyugodjon békében! Emlékét őrzi bánatos férje, lánya és fia, veje és menyé, két unokája és azok családja. (17881-I)

Fájó szívvel emlékezünk a drága jó férjre, szerető édesapára, nagypapára és dédapára, **SZENTE MIKLÓSRA** halálának ötödik évfordulóján. Nyugalma felett őrkdjön mindannyiunk szeretete. Felesége, fiai, menyéi, unokái és dédunokái. (17880-I)

Fájó szívvel emlékezünk **OROSZ ISTVÁNRA** (Öcsi) halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos családja. (17879-I)

BALOGH DÉNES emlékest

Szólisták:
Ritziu Ilka Krisztina
Szekeres Vigh-Ágnes
Vajas Evelin
Ábrám Tibor
dr. Buta Árpád Antila
Zsombori Róbert

Tréfás jelenet:
Gyepesi László

Közreműködnek:
Bekecs Népráncszínház ráncosai

Konferál:
Kacsó Ildikó

Műsorszerző:
Jakab Melinda

Zenél:
TOKOS ZENEKAR
Kolozsvár

2022. december 10-én, szombat este 7 órától, a marosvásárhelyi Kultúrpalotában.
Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegypénztárában.

Támogatók:

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

TAMÁS GÁBOR

A múltam elkísér...

lemezbemutató koncert

2022. november 29-én,
kedden, 19 órától
a Marosvásárhelyi Kultúrpalotában

MAROS A Maros Művészegyüttes szervezésében

Műsorvezető-szerkesztői állást hirdet az Erdély TV

Új munkatársat keres marosvásárhelyi stúdiójába az Erdély TV népszerű műsora, a Mozaik. A hétköznapokon jelentkező magazin műsorvezető-szerkesztői állására november 22-ig lehet jelentkezni. A részletes fényképes szakmai önéletrajzokat az allas@erdely.tv e-mail-címre várják.

Az előben jelentkező Mozaik izgalmas beszélgetésekkel, színes, változatos tartalmakkal, rovatokkal várja minden hétköznap este a nézőit. Kínálatában a társadalom különböző területeihez kapcsolódó kérdések, kulturális, gazdasági, életmódbeli, egészségügyi, szociális témák váltják egymást.

A Mozaik műsorvezető-szerkesztőjének kulcsszerepe van a téma- és meghívottválasztásban, felel a televíziós anyagok leszerzéséért, feladatai közé tartozik az élő stúdióbeszélgetések előkészítése, moderálása, az online interjúk készítése, valamint a szövegszerkesztés. A leendő új munkatársnak az Erdély TV fiatal, dinamikus munkaközösségében, megfelelő munkakörülmények között van lehetősége dolgozni, egy megbízható, stabil munkahelyen.

MŰSORVEZETŐ-SZERKESZTŐT KERES A MOZAIK

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2022. NOVEMBER 22.
OFFICE@ERDELY.TV

Köss velünk, két keréken!

ZICHÓ VIKTOR

Körösi Csoma Sándor útja, két keréken.
Zichó Viktor élménybeszámolója és a Köss belénk! felhívás közös eseménye.

Helyszín: Döme's
Időpont: 2022. november 18., 18.00 órától
Belépő ára: 10 RON

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hírokkert a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnagyobb napilapjában!